

Свобода Народам!

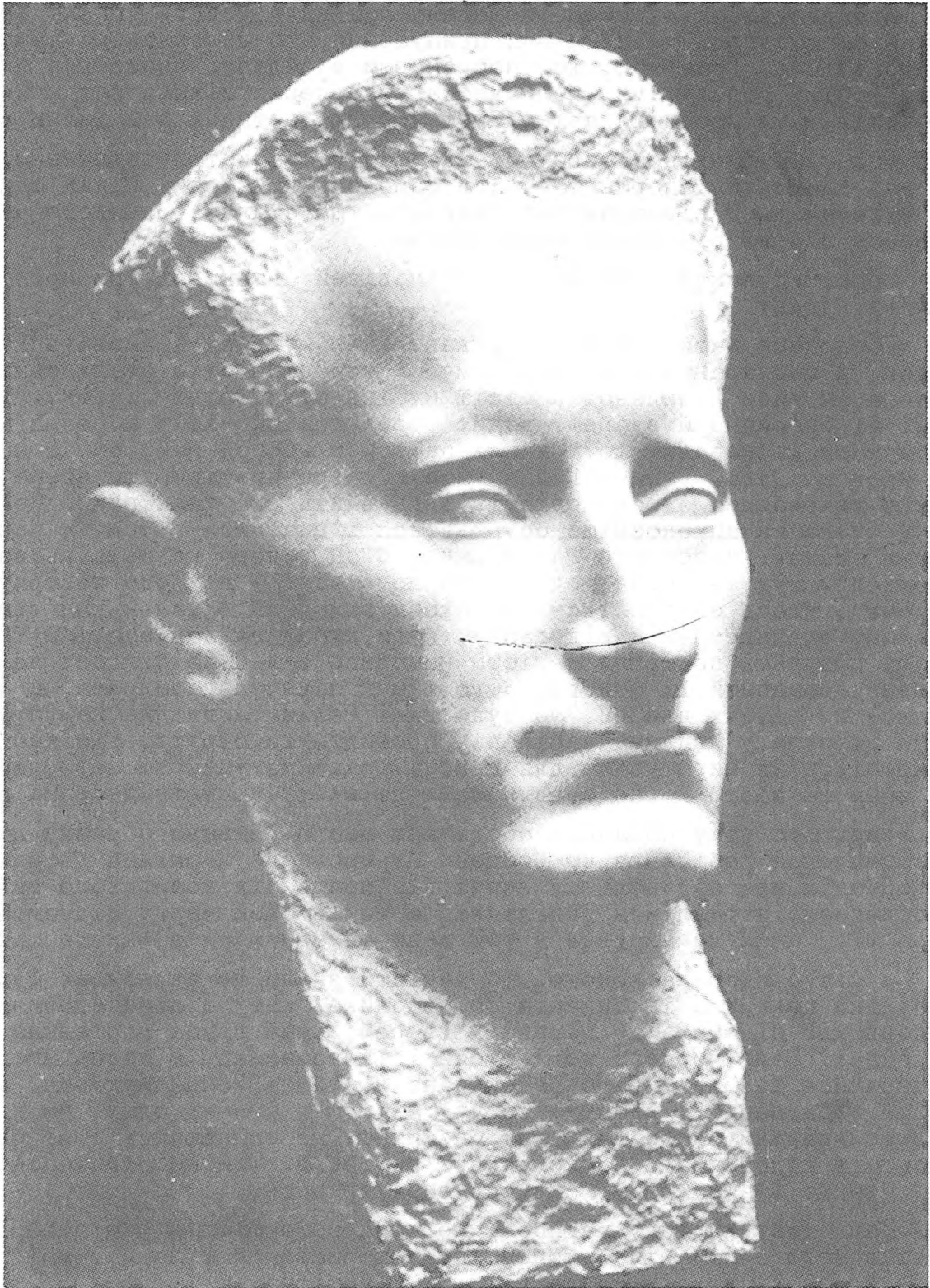
Свобода Людині!

БЮЛЕТЕНЬ ПРОВОДУ ОУН

Тільки для внутрішнього вжитку

Ол. н. ген. Роман Лукевич-Ларас Чуприника

Голова Генерального Секретаріату УГРР, Генеральний Секретар Вісськових
Зброй: УГ Р, Голова Командир УГА, Голова Проводу ОУН на Українських
Землях, з глибокому поклоні в 40-ліття з дня героїської смерти в бою
із спецвідділом НКД в Білогорщі, біля Львова, 5-го березня 1950 року

Р О М А Н Ш У Х Е В И Ч
До 40-річчя з дня загибелі

Про обставини загибелі генерала Шухевича ходять чимало взаємно виключаючих версій. Серед них припущення, що головнокомандуючий УПА підірвав себе гранатою, що, потрапивши в облаву, вистрелив з револьвера собі в голову, чи, коли вискакував через вікно, рятуючись від гебістів, був прошитий автоматною чергою, а також ряд інших версій.

Редакції "Молодої України" вдалося зібрати три свідчення, які, як нам здається, вперше повністю самодоповнюються і нічим одна другій не суперечить у відображенні трагедії, що сталася раннього ранку 5-го березня в селі Білогорща біля Львова.

Короткий виклад спогадів і розповідей звязкової при Провіднику Галини Дидик:

Господиня хати, де квартирував Роман Шухевич і перебувала Галина Дидик, дуже зарання вийшла з дому. В той день були сталінські "вибори" а вона як член лічильної комісії мусіла бути ще до початку. Там на ділянці її очевидно й заарештували. Через деякий час у передні двері хати постукали і сказали, що прийшли за тою ж господинею, бо її на ділянці ще ніби не було. Галина Дидик лише встигла привідкрити двері, як до ганку увірвалася зграя гебістів і її вмиль скрутили руки. Коли ж дівчина стала якнайголосніше обурюватися і вияснити в чому ж справа, один з них сказав: "Сообщите Роману, что б он ничего не выдумывал, дом окружен". Тут звязкова почула, що по сходах з другого поверху, де спав Шухевич, хтось спускається. ці сходи виходили в маленький темний коридорчик, відокремлений від ганку, куди якраз зайшов капітан МГБ. За секунду пролунав постріл. Чекісти кинулись туди. На підлозі лежав смертельно поранений їх колега. Його так і покинули помирати, а самі метнулись до задніх дверей. що було далі Галина Дидик не пам'ятала, оскільки встигла у хвилину замішання проковтнути отруту, від якої її напівспаралізовану вирятували для довгих років катувань і каторги. Останнє, що вона не надто певно згадувала - це вибух гранати десь на підвір'ї.

З другого боку побачити обставини цього кривавого ранку допомогло повідомлення робітника ВО Конвєєр Шуранського Маркіяна Васильовича. Інформацію про загибель Шухевича він почув від колишнього енкаведиста з обласного управління Савельєва, а той в свою чергу дізнався від офіцера МГБ, який командував у той день облавниками в Білогорщі.

З цього джерела відомо, що чекісти знали де перебуває Шухевич, очевидно проникла інформація до зрадника. Хату щільно оточили, частина облавників підійшла до передніх дверей, інша група наставила автомати на задні. Біля чорного ходу стояв і їх командир. В якусь мить двері відкрилися і з них прямо на окупантів вийшов Роман Шухевич. Був він босий, одягнений у вишиту сорочку, в руках тримав одну, чи дві гранати з висмикненими запобіжниками. Спокійно, не спиняючись і не оглядаючись він пішов прямо на командира гебістів. Той не стримався, і хоч мав приказ брати живим, скомандував стріляти.

Саме таку картину загибелі легендарного генерала підтверджує розповідь його сина Юрія Шухевича про опізнавання тіла батька:

"Я тоді ще хлопчиком сидів у тюрмі саме тут у Львові. Чого ж дня - 5-го березня мене привезли в управління МГБ, теперішнє обласне КГБ. Там в лівому куті підвір'я стояли ангари, чи гаражі. Туди мене з кайданками на руках і завели й сказали повернутися на бік. Освітлений, на якомусь столі під плащпалаткою лежав чоловік. ще скорше, ніж його

відкрили, я вже знав, що то батько. Найперше, то був такий час, що все чекалось тої вістки, а ще – у батька був дуже високий підйом на ступні, йому навіть чоботи шили спеціально. Зняли плащпалатку, на столі дійсно був мій батько. Одягнений він лежав у вишитій сорочці, як хось серйозних ушкоджень, що були б, якби він себе підірвав, як то кажуть, я не бачив. На сорочці по животі проступили криваві плями, очевидно слід автоматної черги. На скроні з одного боку волосся було обсмалене і закривавлене. Я думаю, що то зачепила куля, але може бути, що й граната випала з рук і впала віддалік".

Так і вималювалася картина трагічної смерті великого патріота, мудрого провідника ОУН та героїчного воєначальника Романа Шухевича – генерала Тараса Чупринки, який волів загинути, ніж здатися ворогові в руки, та ще й хотів прихопити зі собою бодай кількох окупантів.

Наближається сорокова річниця трагічної події: 5-го березня 1950 року загинув видатний полководець генерал "Чупринка" Роман Шухевич на 43-му році життя. Не можна переоцінити його заслугу в справі згуртування роздріблених в одне прекрасно вишколене здисципліноване військо – Українську Повстанчу Армію, якій у нелегких умовах доводилось боротися як проти німецьких, так і советських окупантів. Особливо важкі бої довелось прийняти армії у рік наступу большевиків на Галичину. Сили були нерівні, УПА відступала на захід. Згодом почалося розформування, перехід через лінію фронту і формування партизанських загонів. Міняються методи боротьби, якою керує ОУН /зрештою і створення УПА було справою ОУН/. За таких умов відбулося моє знайомство з провідником ОУН в Галичині, Романом Шухевичем. Отож знаю його не лише як полководця, а й як непересічного організатора підпільної боротьби, і передовсім як людину. Слід у першу чергу відзначити такі його риси, як скромність і людяність. Ті, хто мав з ним безпосередні контакти, звертались словами "друзе провідник", без всякого титулу, чи навіть псевдоніму. Можливо робилося це з огляду на конспірацію, але в основному вся його поведінка з людьми говорила про скромність. Тому довгий час я не знала, що розмовляю з прославленим генералом "Чупринкою". Згодом просвітила мене подруга по підпіллі, з якою я виконувала перше своє завдання. Бачила я його в товаристві власної охорони і інших підпільників вишого і нижчого рангу, але ніколи провідник не проявляв свою зверхність. Хлопці поводитись невимушено, і таке було враження, що всі вони рівні собі. На відрізнєння від інших підпільників одягом, відзначеннями не носив, харчувався з одного котла. Любив своїх хлопців, і вони до нього були широко прив'язані. Не зважаючи на тяжкі умови підпільного життя, на небезпеку на кожному кроці, на нерідко підірване здоров'я, часто чулися дотепи і сміх. У Шухевича було особливе відчуття гумору. Нерідко сам жартував, а частіше сміявся з чужих дотепів.

Вперше побачила я генерала "Чупринку" в 1947 році в селі Грімне, де була зорганізована резервова хата. Перед тим провідник перебував у Княгиничах, але стався випадок – арешт двох підпільників, залягалізованих на цій хаті, що змусило його перейти з двома бійцями до села Грімне біля Комарно. Пригадую собі розмову провідника з моєю мамою. Знав він звідки ми родом, а що колись знався з трускавецькими оунівцями то завів про них розмову. Згадували ті часи багаті на події в Трускавці до яких може й сам був причетний, багато випитував про Ярослава Біласа, одного з найактивніших місцевих членів ОУН, разом з Данилишиним страченим поляками. Я дивувалася цій жвавій розмові зі старшою жінкою, з якою вперше зустрівся. Також дуже любив дітей, вмів з ними спілкуватися.

Як треба було вірити близьким людям, щоб знаходитися в хаті і спокійно спати, коли ті, що знали про місце перебування провідника, ходили по волі. Тут прояв не лише відваги, але й глибокої релігійності

— віри в Боже провидіння. Знаю випадки, коли провідник ходив по рідному Львові і знаходився якийсь час у хаті, де не було криївки. Довший час у Львові жив з метою лікування — серце здавало, а в 49-му ходив до Львова з Білогірщі на прийом до лікаря. Дехто з його охорони з фінктивними документами їздили поїздом, автобусом, а то й літаком літали.

Оскільки хата в селі Грімне провалилася, а жити всю зиму у Львові було небезпечно, то треба було зорганізувати нову квартиру близько Львова. На цей раз власниця мешкання була легальною особою, а Галина Дидик з фінктивними документами виступала в ролі господині. Там була зроблена криївка для 4—5 осіб. Зрідка приходили сюди хлопці з охорони. Я навіть в день могла туди зайти і вийти, але частіше заходила під прикриттям темноти. В цих домашніх умовах проявлялися наглядно його працьовитість, почуття справедливості, доброта і душевність. Нерідко ці прояви супроводились гумором. Коли, наприклад, на ніч залишалося нас більше ніж було ліжок, тоді тягнули льос, кому спати на ліжку, а кому на підлозі. Доводилось і провіднику спати на підлозі, і сприймав він це навесело, з гумором.

Провідник був постійно чимось зайнятий. Багато читав, писав щось, але й на розмови не жалів часу. Живий контакт з людьми був для нього дуже важливим. Вивчав у вільний час англійську мову і в кінці 49-го року вісті слухав майже виключно з англійських передач. Чималу частину домашніх робіт брав на себе, наприклад, приготував тріски і сам розпалював у кухні, чистив картоплю тощо. Коли одного разу пастуючи свої чоботи, я напастувала провідникові, то він дуже зніяковів і довго дякував. Особлива атмосфера панувала в лісі. Запам'ятався Великдень 1948 року. Не пам'ятаю, чи був у нас святковий стіл, але свячені яйця були. Молитва тоді була особлива /принаймні для мене/, а після молитви провідник підходив до кожного, поздоровляв і з усіма поцілувався. Не пам'ятаю, чим ми тоді снідали, але день був такий гарний і святковий, що запам'ятався на все життя.

Все свідоме життя славної пам'яті генерала "Чупринки" — це безперервна боротьба за незалежну Україну, якій віддавав усі свої сили і знання з безмежним патріотизмом, любов'ю і відданістю служив він своєму народові. На його очах зникало підпілля. І хоч провідник усвідомлював, що справа програна і навряд чи хтось з тих, що залишився в краю, врятується /може ліченим одиницям це вдалося/, він свято вірив, що боротьба проти окупантів і жертви з нею пов'язані не пропадуть марно, що майбутні покоління будуть виховуватися на героїських вчинках попередників своїх і в майбутньому при сприятливіших обставинах продовжать святую справу і здобудуть волю для свого народу. Для світу ж довели наші герої, що народ прагне волі і здатен боротися за неї, а це означає, що нація живе і не загине, маючи таких славних синів. Дасть Бог і ми дочекаємся гідного спадкоємця великого полководця генерала "Чупринки", пам'ять про якого житиме в народі.

Вічна пам'ять славному Героєві генералові Романові Шухевичу!

Одарка ГУСЯК

в минулому зв'язкова Центрального
Проводу

Передрук із журналу "Молода Україна" ч. 6, 1990, стор. 7—8, Львів.

В цьому ж журналі, побіч повище передрукованої статті—присвяти надруковано ще два гимни — "Гимн Безсмертної Батави" — марш УПА—Захід, автор слів — Василь Пачовський /1878—1942/, і "Гимн Поневоленых Народів Советського Союзу", твір безіменного поета-упівця.

С. Орлик

На сучасному етапі боротьби за УССД

На наших очах заіснували і продовжуються у цілій російсько-більшевицькій імперії великі зрушення, а особливо в Україні. Під цю пору є це найважливіші справи, якими перенятий український нарід на Батьківщині і в діаспорі. Тим більше, вони є важливими для визвольної організації, якою є ОУН, яка на протязі довгих 60 років стоїть в авангард боротьби українського народу за державну незалежність, зарівно політичної як і збройної, а плоди цієї героїчної боротьби унааявнюються сьогодні в усій величині. Видвигнені Організацією великі ідеї українського визвольного націоналізму, освячені кров'ю многих тисяч їхніх безстрашних носіїв, ідеї державної незалежності України і боротьби за її здійснення глибоко закорінитися у свідомості українських людей на всіх просторах України, і якраз вони є сьогодні рушійною силою, яка мобілізує нарід до активного спротиву окупантові.

Шлях ставання української нації до державного життя довгий, кривавий і героїчний. Тричі в цьому столітті піднімався наш нарід до збройної боротьби за свою незалежність і її здобував хоч на короткий час, щоб перед світом засвідчити, що український нарід є правним господарем на своїй землі. Останній, найдовший і найбільше героїчний період цієї збройної боротьби організований і керований Організацією Українських Націоналістів. І хоч ця боротьба не увінчалася ще завершенням побудов і закріплення української держави, то однак вона зробила глибокий перелім у свідомості українців у потребі дальшої, постійної боротьби за здійснення ідеалів нації.

І ця боротьба ведеться різними способами: у формі страйків в'язнів у сибірських концтаборах у 50-их роках, що фактично зломило хребет цій невилічній системі, у формі культурного спалаху молодих письменників шестидесятників, які розгорнули чергове національне відродження молодого покоління, у формі політичної діяльності окремих одиниць і груп, які у 60-их і 70-их роках під різними назвами, але з ОУНівським /бандерівським/ спрямуванням, поширювали визвольні ідеї, а теж у безперервній підпільній формі діяльності нашої Організації, яка на протязі всього періоду свого існування ні на мить не була відлучена своєю дією від українського народу.

Все це разом мобілізує нарід до спротиву окупаційній владі і накинній нею системі, що вже в своїй ідеологічній основі була неприродна а через це і нежиттєздатною, а для поневолених народів народобивною. Нечуваний у світі терор дорешти відчужив і наставив народи вороже до силою накиненої влади. Все повище, як і величезні видатки на вдержання імперії і її дальшу експансію остаточно довели до такої політичної і економічної кризи, що з приходом до влади нової екіпи людей, які проголосили потребу докорінної перебудови всієї політичної і економічної системи імперії, але з метою збереження її інтегральності. Звідси і походять відомі у всьому світі кличі про "перестройку" і "гласность". Все це сталося під тиском широких мас народів, які всілякими способами помало але послідовно, активно і пасивно, підкошували самі основи цієї неприродної і жорстокої системи, що й довело до її цілковитого упадку.

Найтяжчим для імперії є національне питання, яке в повній силі уна

явнилося за останній рік. Дослідвно всі поневолені в СРСР народи, і більшість т. зв. сателітів домагаються своїх прав, включно з виходом з Советського Союзу. Многолюдні маніфестації, яких ми є свідками в останніх часах, творення незалежних від партії різних об'єднань і організацій з різними цілями, включно з політичними, улегшення комунікації з зовнішнім світом докорінно перемінило дотепер панівний і відомий у світі політичний сценарій на сході Європи. Є це справжні революційні переміни великого значення для цих народів і для світу. Є вони революційними змінами теж і для українського народу.

Наближається час масового героїзму в нашій боротьбі, і є потреба більше конкретної співпраці й допомоги цій боротьбі. Переломовим роком став наш Ювілейний рік Тисячоліття Хрещення України теж у визвольній боротьбі українського й інших поневолених Росією народів. У тому ювілейному році Україна не тільки відзначала своє християнське мілленіум, але й станула на шлях відкритої, масової боротьби за свої права.

Відомі події у Вірменії в лютому 1988 року, а відтак у Прибалтиці, були пляновані спільно з українськими політиками. Україна ще й досі перебуває під найгострішим поліційним режимом, помимо голошених на весь світ лібералізації та демократизації. І ця стратегія вже себе оправдала, бо на протязі одного року, після різних перемін у самому центрі імперії – в КПСС і уряді, Україна вже не так далеко позаду інших народів, які у цьому великому поході до волі творять свого роду передні стежі. Та всі вони, і не тільки вони, свідомі, що без України вони не всилі ні здобути самостійности ні її вдержати. Тому і є дуже стисла співпраця між національними визвольними рухами всіх поневолених народів, тобто є реалізована концепція АБН внутрі імперії.

У Зверненні до вільного світу Конференції поневолених народів, яка відбулася у Вільнюсі в січні 1989 р., є повторені всі найважливіші програмові і стратегічні засади АБН про необхідність розвалу російської імперії знутри силами поневолених народів і побудови чи відновлення самостійних держав цих народів. Є це незвичайно великої ваги політичний документ, який унапрявив хід дальшої боротьби поневолених народів за державну самостійність.

Які національні сили діють сьогодні на Україні? Один із учасників установчого з'їзду Народного Руху України за перебудову сказав, що є дві сили – український нарід і накинена йому чужа влада, яка спирається на КГБ, міліцію і армію. Отже виходило б, що весь український нарід є одноступцем бодай у найважливіших питаннях свого власного буття. Та це може надто оптимістичний і спрощений підхід, бо як і в усіх інших народів, «в українському є теж повний політичний спектр. В одному може всі є згідні, а саме у ненависті до збанкрутованої большевицької системи і її керівників та бажання зміни на краще. Треба нам пам'ятати, що український нарід поніс страшні біологічні втрати за час большевицької окупації і руїну всіх ділянок національного, релігійного, культурного і господарського життя. Кілька поколінь нашого народу не мали змоги пройти нормального виховного процесу і одержати потрібне знання з історії власного народу. Всі намагання окупаційної влади були скеровані на виховання суспільства в дусі російської культури, так званого советського патріотизму і ненависті до всього, що є справжнє українське. А тому велика частина нашого народу під цю пору шойно починає знову віднаходити себе і включатися до активного життя у різних його ділянках. За одною офіційною /режимною/ статистикою, на Україні діє сьогодні ок. 20 тисяч різних т. зв. неформальних об'єднань і організацій культурного, релігійного, економічного, екологічного, побутового, розвагового, спортивного і ін. характеру, які діють самостійно, без опіки чи контролю КПУ чи уряду. Це велика потенційна національна сила, якщо її вмі-

ло і відповідно унапрямлвати і в міру можливості допомагати необхідними інформаціями і матеріялами.

Та під цю пору нас найбільше цікавить два найважливіші відтинки - політичний і церковно-релігійний, бо від їхньої правильної розв'язки залежатимуть теж всі інші ділянки національного життя. Це теж дуже добре розуміє наш ворог і якраз у цих двох ключевих питаннях ставить шалений спротив усім намаганням українців відновити ці дві історичні структури - свою державність і свою Церкву чи Церкви.

Серед унааявлених українських політичних сил, які діють сьогодні в Україні є в основному два табори: самостійницький і перебудовно-федералістичний. До самостійницького табору можна зарахувати Українську Народно-Демократичну Лігу /УНДЛ/ з осідком у Києві, яка у своїй програмі дуже виразно поставила як остаточну мету українську самостійну державу, з політичною і соціальною програмою дуже близькою до нашої /ОУН/; Український Християнський Демократичний Фронт /УХДФ/ з його прибудівками Пласт і Просвіта, програма якого, хоч ще недосконала, також за остаточну мету має УССД. Є надія, що Українська Гельсінська Спілка, яка у своєму проєкті програми поки що передбачає остаточну розв'язку у формі конфедерації ніби суверенних держав, під великим тиском знизу і порад збоку на своєму остаточному з'їзді стане на самостійницькі позиції і навіть передбачається зміна назви цієї політичної організації. До самостійницького табору треба безумовно зачислити молодечу організацію СУМ, яка хоч не є політичною, стоїть виразно на самостійницьких позиціях. Новопостала ініціативна група за відновлення Української Народної Республіки виразно проповідує націоналістичні ідеї, але її програма ще не готова. На самостійницьких і націоналістичних позиціях стоїть Українська Національна Партія, що видає "Український час" під редакцією Євгена Приходька. Діють ще різні маленькі групи, особливо молоді, такі як "Дія" в Києві, які теж стоять на позиціях самостійности України, а навіть явно голосять наші націоналістичні ідеї. На чисто національно-державницьких позиціях стоять деякі культурні товариства, такі як Українська Асоціація Незалежної Творчої Інтелігенції /УАНТІ/, що видає журнал "Кафедра", незалежний журнал "Карбгір", журнал "Євшан зілля". Є це, як бачимо, досить великий засяг люде переважно інтелігенції середнього віку і молодшого, які діють в головних центрах - Київ, Львів, Харків, Одеса, Чернівці.

До перебудовного федералістичного табору належить, в першу чергу, Народний Рух України за перебудову, який відбув у Києві свій установчий з'їзд, з участю понад 1100 делегатів з усіх областей України і понад 500 гостей з різних країн. До НРУ належать члени комуністичної партії, а його метою є конституційними методами, дорогою виборів до місцевих і республіканських совєтів перебрати згодом владу у свої руки. Є це, згідно зі статутом, громадсько-політична організація, яка ставить собі за мету перебудувати УССР разом з іншими "республіками" Сов. Союзу. Є це найбільш масова організація. Люди різних політичних орієнтацій стараються використати цей форум для своїх цілей, а найбільші шанси має КПУ, члени якої очолили цей РУХ. Позитивом того з'їзду було це, що на ньому, вперше в історії, зустрілись дві протилежні сили - самостійницька, яка у виступах себе дуже сильно заявила, і угодовецька, яка хоч далеко слабша на з'їзді перемогла у кінцевих постановах. У своїй цікавій аналізі з'їзду п.н. "Рух вперед і назад", Василь Барладяну стверджує: "І програма НРУ, яку прийняв з'їзд, і організатори з'їзду разом делегатами нагадують маятник, що коливається між суверенітетом України і її провінційним статусом у складі ССРСР, між народом і партією... У залі засідань було чимало синьо-жовтих прапорів, хоругв з тризубом, але час од часу порушувалось питання про те, аби на дворі люди згорну-

прапори й сховали тризуби. Делегати не погодились. Це теж рух вперед і назад до партії. Це коливання пояснюється ще й тим, що до з'їзду й після нього Рух очолюють письменники. У нашій історії це вже було. Після лютневої революції 1917 року, В. Леніну міг протиставитися лише Д. Донцов, а не письменник В. Винниченко, який був поганим політиком. Та попри все з'їзд відбувся. Рух створено. Це вибух у політичному житті СРСР і всього світу. Але на тлі цього вибуху усміхнене обличчя сатани Л. Кравчука /речника ЦК КПУ/. Боже, пильнуй Україну!"

В орбіті цього фєдеративного табору кружляють такі організації з окресленими цілями, але очолені членами КПУ, як Т-во української мови ім. Т.Шевченка, "Меморіал" і ін., які хоч виконують корисну роботу в даних ділянках, але в рамках теперішньої імперської констеляції.

Обидва ці табори є і будуть предметом нашої спеціальної уваги. Першому даємо всяку можливу допомогу, на другого будемо впливати, щоб згодом і цей табір перейшов на самостійницькі позиції.

Церковно-релігійні справи і питання в нашому народі належать до першочергових. Релігія і церква зберегли наш нарід у найтяжчих часах поневолення. Тому відродження наших історичних, традиційних церков на Батьківщині – УКЦ і УАПЦ – є великою історичною подією. Через церкву приходить духовне оновлення народу, а через це і легше прийдеться поширювати національно-політичні ідеї.

УКЦ має сформовану ієрархію, священство і вірних, які пережили каткомбні часи і тепер організовано вимагають своїх прав. Ця Церква має теж широку підтримку у світі і є вона предметом різних дебат, а теж і торгів. Потрібна єдність її двох віток – на Батьківщині і в діаспорі, але в її осягненні є поважні труднощі зовнішнього і внутрішнього характеру. Ієрархія в Україні, на чолі з архієпископом Володимиром Стернюком діючим львівським митрополитом, стоїть твердо на позиціях патріархату згідно з Завіщанням патріярха Йосифа.

УАПЦ, що її відновлено 1989 року в Україні і досить швидке поширення матиме велику роль на Східній Україні, де є велике релігійне спустошення. Митрополит Мстислав вже взяв під свою юрисдикцію УАПЦ в Україні і йдуть тепер намагання, щоб Вселенський патріярх визнав її як окрему Церкву України. Будучи повністю свідомими великої ролі наших Церков у житті Українського народу, ми даємо їм, УКЦ і особливо УАПЦ, нашу повну підтримку, моральну і всяку іншу.

Дотепер була мова про унааявлені в Україні політичні сили і Церкви. Та для нас не менше важливим є питання, фактично найважливішим, яку роль відіграє у цих важливих процесах і зрушеннях наша Організація. На цю тему вже не раз були відповідні інформації, дебати і аналізи. ОУН за своїх 60 років існування весь час діяла на Рідних Землях, а для наших кадрів на чужині Україна була джерелом нашої сили, об'єктом всіх наших прямувань. Це залишилося і до сьогодні. Найкращим показником нашої сили і ролі є поставання сьогодні різних явних політичних груп і організацій які стоять на націоналістично-державницьких позиціях. Не менш важливим показником є постійні атаки на нас до такої міри, що всі прояви національного життя в Україні пояснюють впливами ОУН-бандерівців. І хоч ОУН далі діє у глибокому підпіллі, певні прояви пробиваються і на зовні і ми чимраз частіше чуємо тепер про націоналістичні дії окремих одиниць і цілих груп. Та найважливіше, що весь національний рух, ціле політичне відродження йде по лінії ставання народу до державного життя, що ми передбачували і до чого змагали на протязі довгих років. А тепер, коли до національного руху включаються у різних формах сотні тисяч людей, які

не всі пройшли політичну школу, нашим дуже важливим і важким завданням є унапрямувати всі ці процеси. Треба пам'ятати, що ворог не спить. Москва шукає виходу з кризи, шукає нової ідеї, і політичної концепції, на якій могла б зберегти імперію. Такою ідеєю стала тепер конфедерація ніби суверенних республік Союзу, на яку то ідею спокусилися деякі наші патріоти.

Наша дія сьогодні на вілтинку Краю йде по двох основних лініях: вдержування зв'язку з людьми в Україні й одержування інформацій про всі події, що там відбуваються, з метою ці інформації поширювати серед нашої спільноти в діаспорі і серед чужинців. Це ми робимо послідовно і з немалим успіхом, про що свідчать щотижневі повідомлення УЦІС в нашії пресі. Лише в цьому році УЦІС вислала до української преси понад 160 випусків, а до англійської понад 100.

Наша дія йде по шляху передачі різними способами нашої літератури і допомоги, останньою теж технічною. Великий голод на недоступну там літературу змусив нас приступити до перевидання поважних книжкових праць, історичного, політичного і культурного характеру, щоб бодай частинно заповнити цю велику прогалину, яку так дошкульно відчують в Україні наші інтелектуальні сили. З тією метою вже перевидано "Нариси історії України" Дорошенка, частину "Історії України" Полонської-Василенко, твори Степана Бандери, Ярослава Стецька, важливіші статті зі збірників БУП, у підготовці є "Історія Українського війська" Тиктора, "Українська культура", далші статті з БУП, спомини Д. Дорошенка. Це лише початок. Потрібно більших засобів і більшого числа людей, особливо молодших до цієї праці. У цій роботі можуть учапати всі наші кадри, бо приїзять з України рідні і туристи, їдуть туди свої і чужинці. Кожна нагода повинна бути використана для того, щоб передати туди цінні книжки, журнали, часописи, молитовники, біблії. Кожне таке видання, часто тут недоцінене, там йде на вагу золота, бо додає чергову цеглину до цієї великої будівлі, яку тепер спільно будуємо.

Вірю, що всі члени ОУН активно включаються у цей великий бій, який на наших очах розгортається, і в тому я бажаю всім нам успіхів!

/з доповіді, виголошеної у вересні 1989 р./

К. Подільський

Головні завдання ОУН!

У 1989 році розгорталася і поширювалася національно-визвольна боротьба на просторах соборної України, в якій визнавали ідеї ОУН відіграють важливу якщо не домінуючу роль. Синьо-жовті й червоно-чорні прапори з'явилися спочатку одинцем, а вже рік пізніше сотнями під час різних масових акцій. Все численніше й відважніше захоплюють маси співи національного гімну й визвольницьких боевих пісень. Численність учасників у національних акціях зростає із тисяч до сотень тисяч. Шириться все більше самостійницьке писане слово не то сотнями а тисячами примірників. Відновлюються і вшановуються сотні могил національних героїв попередніх поколінь. Програми нових угруповань все відважніше наголошують примат боротьби за УССД, як на приклад візьмемо Українську Національну Партію або Спілку Української Молоді Буковини.

Проте боротьба за відновлення УССД останніми місяцями застрягла після сформування Народного Руху України за перебудову, який кинув у гущу народного активу клич: до участі у виборах до Верховного Совету УССР. Деякі чільні українські активісти захопилися ілюзією, що коли б вдалося вибрати велику кількість депутатів, то з форуму УССР можна б відвойовувати суверенні права України. Обман цієї концепції полягає в тому, що найперше кожний кандидат мусить визнати легальність всієї колоніально-окупаційної російської держави, а по-друге, українців-самостійників, які пішли на кандидатів у депутати є всього кільканадцять, так що навіть вибравши кількох, вони мало-що досягнули б проти колосальної

більшості єдино-недєслїмських депутатів, поставлених колонїяльним режимом, вірних оборонців російської імперії незалежно від того чи в дотеперішній формі чи "перебудованій".

Завдання ОУН на найближчий час є пропагувати примат боротьби безпосередньо за українську державу, за ліквідацію УССР, роз'яснювання необхідності змагати за цілковито відмінну, демократичну, народоправну, українську державу від чужої, накиненої держави ССРСР, якої нерозривною часткою є УССР. Ті національні діячі, які пішли з добродушними інтенціями в кандидати на депутатів усе більше зв'язані з існуючою імперською системою, змушені наголошувати лише "перебудовні" аспекти в своїх передвиборчих програмах, не згадуючи про змагання за нову державу українського народу. А треба саме боротися за знищення існуючої совєтської і соціалістичної системи.

ОУН сприятиме всім групам, угрупованням та середовищам в Україні, які чітко й відважно визначають першість змагання за ліквідацію ССРСР і встановлення на її місці суверенних держав кожної тепер поневоленої нації. Ми опрокидаємо всі голоси, які пропагують різні новотвори як конфедерацію, федерацію, автономію без встановлення УССД! Лише суверенна держава українського народу може рішати через свої державні органи майбутній шлях України в міжнародних взаєминах! Всі перерішення будь-яких пов'язань України з іншими націями перед встановленням української держави є імперськими обманами, щоб не допустити до встановлення такої держави і втримання України в ярмі Росії, хоч може під зміненими назвами. Є загроза, що НРУ може виконати для падаючої імперії страшну роль затримки національно-визвольної боротьби українського народу, і тим самим улегшення москалям панування над Україною.

Політику Міхаїла Горбачова вважаємо скрайнє ворожою до самостійницьких аспірацій українського народу. Горбачов є найздібнішим сьогодні рятівником імперії. Тому ми за його провал, бо хто б сьогодні не прийшов в Москві до влади на його місце, той буде гіршим рятівником імперії від Горбачова: чи то консервативного напрямку лєнініс /Лігачов/, чи мілітаристичного напрямку генерал, чи нео-комуністичного напрямку популіст /Бльцін/. Отже висуваємо клич: завалити Горбачова, рятівника російської тюрми народів!

Авангардом боротьби за УССД є лише ті люди, які мають візію національної держави. За УССД не можливо боротися ні під програмою совєтизму, ні лєнінізму-комунізму. Комунізм-лєнінізм ліквідують і в Польщі, і в Мадярщині, і в Чехо-Словаччині, і в Східній Німеччині, і в країнах Югославії, а ми мали б піддержувати тих, які хочуть його відновити? Члени КПСС /себто і члени філії КПСС - КПУ/ не можуть вважатися борцями за УССД; це було б нісенітницею. Ніколи жоден член большевицької імперської партії не боровся за УССД! Авангардом боротьби за УССД є лише люди чітких анти-імперських поглядів. Але ми закликаємо членів КПСС-КПУ виступити з цієї кримінальної імперської організації та переходити до національно-визвольного фронту. От у прибалтійських країнах комуністи змушені силою націоналістичних рухів відірватися від російської компартії, щоб сьак-так зберегти свою мізерну екзистенцію. Але ніколи комуністи не можуть бути авангардом визвольного руху. У всіх країнах, в яких досі були накинєні Росією комуністичні партії, нарід не йде за ними у своїх змаганнях за демократію і суверенність, а йде за зовсім незалежними, некомуністичними, самостійницькими формаціями.

ОУН завжди в розгортанні Національної Революції вживала і вживає тих засобів, які на даному етапі боротьби найдоцільніші. ОУН постійно наголошує, що УССД не постане ні не втримається без власної мілітарної по-

туги. Сливце не має на земній кулі держави, що не мала б власного війська, не враховуючи мініатюрних державок типу Андорри, Монте Карло чи Ліхтенштайн. Але навіть Ватикан має своє символічне військо. Отож ОУН підкреслює, що в боротьбі проти озброєних по зуби терористичних банд окупаційного режиму необхідно враховувати у процеси відвойовування УССД теж мілітарну силу, що правильно відмічують передові публіцисти в Україні.

Визвольно-самостійницький рух росте. Проти цього руху діє не лише окупаційний імперський режим, але й різні малороси, люди хоч не вповні яничари російської імперії, проте продукт неволі. Ці люди йдуть на мінімалістичні поступки імперії, чим дають імперії час перебудуватися, а рівночасно сповільнюють процеси революціонізації народу довкола ідеї УССД. Сьогодні багато таких людей є в НРУ за перебудову. Самостійницький табір мусить вести енергійну кампанію приєднання цих "напів-українців" до самостійницького табору, а не їм потурати. Це зараз найактуальніша ідеологічно-виховна і політична тема. Москва в першу чергу хоче недопустити до об'єднання українського народу довкола ідеї УССД! Нашій визвольній ідеї Москва протиставить свій клич: за єдність народу в реалізації "перестройки" СРСР. Цей клич в Україні означає збереження російської імперії, недопущення до її розчленування на національні держави. Хто цього не бачить, той в полоні горбачовської пропаганди. Наш клич: за єдність всіх жителів України в боротьбі за Українську Самостійну Соборну Державу!

В. Калинович

До чого змагає НРУ за перебудову?

Національне зрушення в Україні, яке спричинило стихійне становлення різних політичних, суспільних, культурних і релігійних формацій характерне різноманітністю програмових цілей та політичних концепцій - від федерації і конфедерації УССР в системі СРСР до державної незалежності України. У спробі визначення однорідних і протиставних програмових засад і цілей даних утворів відмічуємо, що всі ті формації і рухи мають деякі спільні настанови у захисті української культури, мови, релігії тощо, та протиставні у визначенні статусу державної незалежності України. Одні змагають до збереження злібералізованої советської соціалістичної системи в рамках УССР, як української держави, інші - до ліквідації окупаційної советсько-московської влади та колоніальної УССР і відновлення державної незалежності України. Незважаючи на визвольні кличі і багатолюдні маніфестації в різних областях України, неофіційні організації і рухи не спромоглись дотепер спрямувати національне зрушення українського народу на шлях протиставлення советській владі, як це має місце у Польщі, Мадярщині, балтицьких країнах тощо.

Протиставність політичних позицій викликає в Україні і на еміграції критичну розбіжність у поглядах і оцінках ситуації та унеможливляє оформлення цілісного фронту національного зрушення в Україні й допоміжного фронту української спільноти у вільному світі. Хоч усі радіють процесом національного, культурного й релігійного відродження українського народу, не всі однозгідні в підтримці тих чи інших формацій і їхніх програм. Протиставність політичних позицій в дальшому ході кристалізації політичної думки і національних інтересів, приведе до конфлікту між протилежними концепціями в реалізації протиставних цілей.

Уже можна спостерігати в Україні початок такого процесу критичних оцінок програм організацій і рухів провідними діячами, зокрема програми Народного Руху України за перебудову. Аналізуючи основні напрямні цілі програми, відомий діяч і журналіст Григорій Приходько підкреслює у сво-

ій статті п.з. "Економічний гарант демократії", що авторами програми були комуністи та безпартійні особи, які прийняли большевицьку етику. Група українських інтелігентів, які старанно прислужували Москві в недалекому минулому, каже Приходько, нав'язали суспільству перефарбовану ідею автономії, назвавши її федерацією, або конфедерацією. Для того, щоб приховати істинний зміст своєї діяльності, вони допустили до керівництва НРУ незначну групу з числа недавніх неконформістів, яких засліпила ілюзія демократизації.

У своїй вдумливій статті, Г.Приходько торкається зокрема проблеми приватної власності, без якої демократія є неможлива. Він твердить, що програма НРУ уникає прямої безкомпромісової кваліфікації причин економічного занепаду, подаючи їх як "бюрократичну сваволю". Так же завуальовано подано й зміст "господарського розрахунку" України, не розкриваючи суб'єкта "госпрозрахунку". Вуалює програма й ім'я власника – під назвою "народ України", або "республіканська форма власності", яка обмежує інші форми власності, в тому приватну та кооперативну. У програмі сказано, що "Рух вважає, що економічна система УССР має ґрунтуватися на методах економічного регулювання."

Чи ж не нагадує це сталінське ругулювання в "п'ятирічних планах" та командні методи господарювання, які привели советську економію до руїни. Недооцінка значення форм власності для подальшої долі нації може обернутися для українців новими трагедіями – наголошує Г.Приходько. Сталінці зміцнили державу шляхом знищення приватної власності, а це потягло за собою мільйони жертв. Советські лідери послідовно наголошують принцип державної власності, яка "скріплює могутність держави". Не думаю, каже Приходько, що ця роль державної власності була таємницею для осіб, які хочуть взяти на себе відповідальність за визначення шляхів руху національного відродження.

Програма НРУ бачить політичне рішення проблеми форм власності в тому, щоб "право вибору форм власності та господарювання мало належати виключно УССР". Отже, автори програми НРУ залишаються на тоталітарних позиціях, бо вони знову ж визнають за державою /УССР/ право встановлювати форми власності. При такому розумінні прерогатив держави важко очікувати демократизації суспільства.

У нас немає підстав довіряти УССР. Адже ця структура утворена політичним керівництвом Росії і покликана служити їй, зокрема придушити національну державу українців. Програма НРУ готує правовий ґрунт для нової хвилі усупільнення майна і остаточної руїни приватної власності, бо ж державна власність "скріплює могутність держави" – остерігає Г. Приходько.

Розглядаючи поставу НРУ в етичній площині, Приходько вказує на розбіжність між програмовими ствердженнями важливості морального відродження українського суспільства та одночасною контролею моральних якостей чиновників, без визначення об'єктивних критеріїв моральності особи. Де гарантія, – каже Приходько – що прийнявши програму НРУ за керівну для нації, ми не вступимо у ще одну смугу полювань на відьом, шпигунів, ворогів народу та дисидентів?

Проблеми моралі лежать поза прерогативами політичних утворень. Залишимо ці проблеми Церкві, а самі пам'ятаймо, що введення моральних вимог в політичну програму стає загрозливим для суспільства, бо дає правові підстави для сваволі шарлатанам та шахраям, які добираються до влади. Адже програма КПСС теж містить моральні приписи, а партійні комітети узурпували право морального судді та морального терору. Подібні тенденції спостерігаємо в моральних вимогах програми НРУ – стверджує Приходько. Критично ставиться він і до проблеми обмеження патерналістської функції держави в програмі НРУ, без вказання джерела фінансування тих же функцій, коли вони перейдуть від держави до особи. "Комуністи, ста-

раючись нагодувати нас, виродили нас морально. І сьогодні ми не маємо підстав вірити їм навіть тоді, коли вони складають програму НРУ." У ствердженні принципів, цілей і напрямних діяльності, програма НРУ наголошує, що Рух діє в межах конституції УССР та законів УССР, з метою наповнення суверенітету УССР реальним змістом та оновлення соціалістичного суспільства.

У національному питанні програма НРУ заступає право нації на самовизначення та право національно-культурної автономії для етнічних груп і національних меншин, що проживають у республіці, підкреслюючи, що немає справжнього патріотизму там, де беруться до уваги лише вузькі національні права та інтереси. Рух вважає несумісною зі своїми принципами пропаганду расової та національної винятковості, шовіністичних і націоналістичних поглядів. Програма трактує ССРСР як "багатонаціональну країну", а УССР як українську державу, тому й не наголошує потреби боротьби за відновлення державної незалежності України, намагаючись звести національне зрушення народу на рейки протирежимної опозиції.

Програма НРУ складена в дусі удосконалення советського режиму і збереження УССР, як нібито української держави, в системі ССРСР, згідно з вченням Леніна. Це виразно проявляється в преамблі програми, де стверджено, що після періоду УНРеспубліки "процес формування української державності привів до утворення української Республіки Рад", іншими словами, що УССР є продовженням УНР. У програмі свідомо промовчано, що УНР була ліквідована мілітарною силою Росії, яка перетворила Україну у свою колонію з назвою "УССР".

Як би не підходити до оцінки програми НРУ, треба об'єктивно ствердити, що основною її недостаткою є брак наголошення принципу державної незалежності України і підмінення цього принципу різними "суверенітетами", в розумінні автономії в існуючих советських державних структурах. Така програма НРУ не знайде підтримки в українських самостійницьких формаціях в Україні та серед української спільноти у вільному світі, бо ж після 70-річної боротьби за відновлення державної незалежності України, перехід на советофільські позиції і визнання УССР державою українського народу, був би запереченням національних аспірацій українського народу. Тому ООН підтримує тих провідних діячів і такі групи в Україні, які змагають до державної незалежності України і виразно наголошують це у своїх політичних програмах.

С. Перемога

На міжнародному відтинку

У 1989 році майже всі "сателітні країни" завалили власними силами комуністичні режими у своїх державах, накинени Росією. У Румунії не обійшлося без вжиття зброї. ЗСА і другі держави вільного світу були зацікавлені в поширенні демократії у народах під комуністичним пануванням, але вони заскочені і поставлені перед доконаним фактом, коли одна нація за другою валила комуну. Захід лише був затрівожений, щоб ці події не захитали "рівноваги сил" і не пошкодили горбачовській "перестройці". Західні масові медіа скоро інформували про події і це приспівувало лише валенню зненавидженої комуністичної системи. У самому ССРСР народи чимраз голосніше висловлюють у тисячних, а то й мільйонних демонстраціях вимоги повної самостійності.

Та є суттєва різниця у положенні сателітних країн і поневолених на-

родів у ССРСР. Горбачов затривожений національно-визвольними рухами і стоїть перед тотальною руїною советської господарки. Він недвозначно дав до зрозуміння сателітним країнам, що вони можуть іти вперед із реформами, введенням плюралістичної системи у їхніх країнах, чи господарки побудованої на вільному ринку під одинокою умовою, що залишаться у Варшавському пакті і Східньому спільному ринкові. Натомість у поневоленіх в ССРСР народах - Грузії, Молдавії чи Україні - окупаційний режим здавлює демонстрації відділами КГБ і війська. Помимо уневажнення пакту Рібентропа-Молотова, Горбачов поїхав до Литви, щоб у всіх виступах там виразно заявити литовцям, що він ніколи не погодиться на вихід Литви з ССРСР. І тут не важно яких аргументів він вживав, чи то на зустрічі з комуністичною партією Литви, яка проголосила свою незалежність від москвської КП, чи в зустрічах з робітниками, чи на масових демонстраціях. Та литовці від своїх вимог не відступають. Їх підтримують латиші й естонці, висуваючи ті самі вимоги державної незалежності.

Та наставлення ЗСА і взагалі Заходу є також не однакове до процесів самостійності в сателітних країнах чи поневоленіх народах в ССРСР. Захід поділяє ці країни на дві групи - центрально-східня Європа і ССРСР. Стейт Департмент у листуванні з нами і на зустрічі з нашою делегацією в травні 1989 р. /зі сторони Стейт Департменту розмову вів амбасадор Шіфтер/ виразно заявив, що ЗСА уважають ССРСР як державу, а Україну - її інтегральною частиною. Тому ЗСА лише можуть ставити вимоги в обороні людських прав в Україні, а не її національної самостійності. Очевидно було б добре мати бодай моральну підтримку такої держави, як ЗСА, але ми свідомі, що це буде залежати від власних сил українського народу, його монолітного виступу за національну незалежність, і тоді вільний світ числитиметься з доконаними фактами, так як стається в Східній Німеччині чи Румунії. Та й самі балтійські народи, хоча включені в ССРСР, втішаються більшими симпатіями серед вільних народів, бо монолітно виступають з вимогою власної самостійності, а до того були вільними державами перед Другою світовою війною, що Захід досі визнає, та врешті їх загарбання Росією сталося в наслідок пакту Рібентропа-Молотова, чого Захід не визнає.

У відповідь на меморіал АБН, висланий президентові Бушові перед його стрічою в грудні з Горбачовим на Малті, ЦК АБН дістав листа від Стейт Департменту за підписом Александра Вершбова, керівника уряду для справ ССРСР, такого змісту:

"Наша політика по відношенні до ССРСР і Східньої Європи останніми роками зазнала основної переоцінки. Вона змінена у зв'язку з колосальними змінами, які зайшли в цьому регіоні. Уряд поділяє Ваше переконання, що реформи і демократизація, які зараз відбуваються в ССРСР і в союзних країнах Варшавського пакту не можуть бути приписувані Горбачові і його урядові. Найбільше признание належить самому населенню цього регіону за настоювання і боротьбу за свободу протягом довгих років диктатури і поневолення."

"Ми переконані, що значна зміна советської закордонної і внутрішньої політики заслуговує на серйозну відповідь зі сторони ЗСА. ССРСР, що є більше вільним і більше демократичним, буде корисним не лише для советського населення, але й для цілого світу. Совети ще мають перед собою довгий шлях в тому відношенні, але ми бачили дійсно великий прогрес і в американсько-советських взаєминах і в респектуванні людських прав своїх громадян советським урядом."

"Під час того, коли ЗСА бажає бути помічним у переведенні реформ у Советському Союзі, ми не думаємо, що масова допомога, або позики для ССРСР можуть прискіпити цю ціль. Ми поділяємо вашу думку, що найважливішою ціллю нашої політики повинно бути включення ССРСР і Східньої Європи в гльобальну ринкову економію. Але досягнення цієї мети залежить майже цілком від советського бажання прийняти тверді рішення, які є konieczними

у раціоналізації і перебудові советської системи."

"Наше зобов'язання щодо права на національне самовизначення балтійських народів і довго поневолених "сателітних" націй Східної Європи залишається центральним у нашій політиці до того регіону. Уряд поділяє ваші сподівання, що події, яких ми є свідками в Советському Союзі і в Східній Європі, ведуть до кращого, свободнішого і більше безпечного світа для всіх."

У цьому листі ясно виложена політика ЗСА по відношенню до "сателітів", балтійців і інших поневолених країн в ССРС.

У грудні 1989 р., керівник Сектора зовнішньої політики ОУН і представники ОУВФ Канади відбули в Оттаві довгу розмову з представниками Міністерства оборони. Наше з'ясування ситуації в Україні і взагалі в ССРС та незламне бажання української нації стати суверенним господарем на своїй землі викликало заінтересування і все було записане. Дискусія вив'язалася довкола питань: як зможе існувати Росія без України? Чи взагалі можливо провести кордони між народами в ССРС? Чи не буде кровопролиття, бо в Україні є велика російська меншина? Чи не буде боротьби між Церквами? Чи Україна зуміє втриматися як самостійна держава, бо в 1918-их роках "існувала лише кільканадцять днів" українська держава? Всі ці запити сформульовані виразно під впливом московської пропаганди, як червоних так і білих москалів.

Є цікавим фактом, що такі знані аналітики політичної ситуації як француз Ален Бізансон, американці Річард Пайпс, Збігнеф Бжезінські і Жорж Урбан, колишній керівник Радіо Свобода, доказують у неодноразових статтях, що ССРС іде неминуче до розвалу. І тому Ален Бізансон пропонує західним демократіям вже тепер простягнути руку балтійцям, українцям, кавказьким народам чи туркестанцям, а Річард Пайпс пропонує президенту Бушу "зорганізувати Інститут глобальної стратегії з дорадниками з поневолених народів, і допомогти їм морально, політично й взагалі дати їм всяку можливу допомогу." Його стаття була поміщена у Таймс Магазині, ранньою осінню м.р. Зате Генрі Кіссінджер /"Полісі Ревю", літо 1989/ пропонує якнайскорше піти з допомогою Горбачові, запевнити його, що ЗСА гарантують непорушність кордонів ССРС, а за те домогтися згоди Москви, щоб із двох Німеччин і сателітних країн створити нейтральний пояс на взір Австрії. Але мабуть dokonані факти і нестримний гін поневолених народів до незалежності і волі подиктують інші умовини і іншу розв'язку на руїнах советсько-російської імперії!

На нас і далі лежить велика відповідальність, щоб ми нашим зусиллям впливали на зміну взаємин вільного світу до України і інших поневолених народів, на визнання їх прав на самостійність і готовість допомогти бодай морально й політично.

Ідеологічно-політичні думки молодих націоналістів в Україні

І. Нація як духовна спільнота. Український націоналізм

Віруємо, що нація є духовна спільнота, соборність вільних і суверенних осіб, зібраних у єдиному національному дусі в ім'я НАЦІОНАЛЬНОЇ ІД

Ми віруємо, що тільки національна ідея творить нас спільнотою духовною, об'єднаною в єдине національне тіло, із спільними прородними умовами, культурою, історичною долею. Лише і тільки вона є первинною підставою нашого змагу за цілковите самоздійснення.

Духовний вибір Руси-України 988 року, відданість християнським ідеалам та окремішня духовна путь поміж Сходом і Заходом звершила акт спорудження української духовної спільноти. Ідеал християнства став основою національного ідеалу, українська духовність стала глибинно

християнська за своїм єством та й суттю і спричинилася до історичного постання нації.

Ми сповідуємо офірну вірність українському ідеалові. Український націоналізм, як зроджений із лона національного духу рух, що стремить до українського духовного та державного самоздійснення, є життєвтіленням української ідеї.

Духовне самоздійснення має вирости у розвитку християнсько-національної свідомості, у національно-церковнім самоздійсненні, культурному розвитку, осягненні власної ідеї і місії та у свідомому відігранні своєї ролі у вселюдськості, а державне – через розбудову власної ствердженої на національно-історичних традиціях та одухотвореної християнським ідеалом державности

УКРАЇНСЬКОЇ САМОСТІЙНОЇ СОБОРНОЇ ДЕРЖАВИ.

II. Кредо і мета

Організація Українських Націоналістів прагне розбудови і добра української нації та її держави.

Ми прагнемо виструмління із глибин новітнього провалля.

Прагнемо вивільнення від тягару розмежованости та зневіри.

Прагнемо створення свідомого, творчого та суверенного індивіда.

Прагнемо єднання усіх творчих чинників – створення Єдиного Собору вільних та суверенних осіб.

Ми ж бо віруємо, що лише цей Новий Чин здатний розбудувати нашу Україну – її національне тіло та державність.

Ми протистоїмо матеріялістичній комуністичній ідеї, як чину глибинно протилежному й ворожому до ідеї християнської. Ми засуджуємо комуністичну ідеологію, як криваво-утопічну доктрину, що є глибоко руйницька за своєю природою, заперечує усі духовні вартості, загальнолюдську мораль та добропорядність, проповідує ідеї т. зв. інтернаціоналізму та соціального зневажництва.

Ми розглядаємо ССРСР прямим спадкоємцем московської імперії з її авторитарним режимом та колоніяльною політикою супроти неросійських народів, посиленим в наслідок жовтневого перевороту 1917 року комуністичною терористично-експансіоністською ідеєю.

Ми не визнаємо за правну окупацію суверенної Української Народної Республіки /УНР/, вчинену в наслідок порушення Берестейських угод, цілковита державна незалежність якої була визнана багатьма державами /Австро-Угорщина, Болгарія, Ватикан, Німеччина, Польща, Румунія, Советська Росія, Туреччина, Фінляндія/. Ми не визнаємо за правну анексію західньо-українських земель, розпочату 17 вересня 1939 року, за пактом ненападу між націонал-соціалістичною Німеччиною та большевицьким ССРСР /таємний додатковий договір за розподіл Польщі й сфер впливу у східній Європі/.

Ми не визнаємо т. зв. суверенного уряду УССР за дійсну та правну державність українського народу; вважаємо його поза законним і тимчасовим органом окупаційного самоврядування, а усі правно-державні акти, скріплені його ім'ям та спрямовані на політико-державне, економічне та духовне закріпачення українського народу, ігноруємо, не маючи підстав убачати в них прояви народовладдя.

Ми стверджуємо, що в наслідок 72-річного кривавого панування московсько-большевицьких окупантів в Україні, нація зазнала фізичної, моральної та економічної руйнації, а у спосіб державного терору, як невід'ємного складника репресивної політики антинародного тоталітарного режиму, було вчинено прямий геноцид супроти українського народу, підсилений сучасним екоцидом нашої землі, води, повітря, всього середовища мешкання нашого народу.

нашого народу.

Керуючись суворою політичною реалією, ми констатуємо: сучасний косметичний, позірний ремонт не змінив експансіоністсько-терористичного режиму і сутності неподільно пануючого в СРСР /під фіговим листком Советів/ більшевизму, його людиноненависницької ідеологічної доктрини, репресивної політики та глобальної настанови на всесвітню гегемонію.

Найближчою метою Організації є усунення нав'язаного українському народові багнетами московсько-більшевицьких загарбників партоталітарного тоталітарного режиму. Наступною фазою нашої діяльності має бути поновлення демократичної української державності, базуючись на правно-державних актах від 22 січня 1918 р. та 30 червня 1941 р.

Зазначаючи, що остаточно визначення соціально-державного устрою оновленої держави є прерогативою Всеукраїнських Установчих Зборів, ми проголошуємо та захищаємо наступні засади устрою Української Самостійної Соборної Держави:

На всіх українських етнічно-історичних теренах /згідно з державною політико-адміністративною мапою 1919 р./ Волею, Ім'ям та Чином українського народу має бути проголошена відновлена Українська Самостійна Соборна Держава.

Нарід держави суверенної, самостійної, ні від якої іншої державності не залежної, має сам встановлювати доцільні форми співіснування з іншими народами.

Усі етнічно-історичні землі в Україні мають становити єдину національно-державну територію. Спірні територіальні питання мають бути вирішені лише організованим волевиявленням місцевого населення.

Україна має стати суверенною, правовою державою із республіканською формою правління, розосередженою структурою влади, та поділу влади на законодавчу, виконавчу та судову.

Суверенне право в Українській Державі має належати українському народові, себто громадянам Української Республіки. Своє суверенне право український нарід має втілювати через адекватні форми народо-представництва. Невід'ємною підвалиною народо-правництва в Українській Державі має бути багатопартійна парламентська система та законодавчо скріпленний духовний, політичний та економічний плюралізм.

Животворний дух християнства має пронизати усі сфери національного життя. Українська Автокефальна Православна Церква та Українська Католицька Церква є справжнім виразником української історичної духовності, відбиваючи традиції різних частин українського народу. З метою незалежного розвою, Церква має бути відокремлена від держави та має грати роль духовного провідника й опікуна народу. Українська Держава не має накидувати жодних світоглядних доктрин суспільству.

Керуючись принципами антитоталітаризму та децентралізації, Українська держава має: усім землям в Україні сушим надати якнайширше місце-ве самоврядування аж до федеральної структури держави; скріпити пріоритет центрального уряду лише у сферах зовнішньо-політичних стосунків, фінансової політики та військової справи, не обмежуючи при цьому діяльності інфраструктури вільних та автономних організацій.

Соціальна політика УССД має бути розбудована на засадах позаклясовості, позапартійності та національної солідарності. Українська Держава має послідовно дбати про добробут українського народу та у спосіб певної системи оподаткування прагнути здобуття соціальної справедливості й консенсусу. Справедлива оплата кожному за його працю, гарантована державна та благодійна допомога хворим, каліченим, літнім людям та дітям Турбота про загальне здоров'я усіх громадян та освіченість мають стати законом державної соціальної політики.

Усім національним меншинам в Україні сушим держава має надати якнайширшу автономію, а також право упорядкування культурних справ у власних

національних межах. У випадках компактного замешкання мають бути створені окремі адміністративні одиниці. Усім національним меншинам, чисельність яких досягатиме певну межу, Українська Держава має надати право на національно-персональну автономію. Мають бути гарантовані також права іншомовного населення.

Основою господарського життя країни має стати вільна синтеза приватного капіталу, кооперації та державних підприємств. Домінуючою повинна стати ринкова економіка із вільним ціноутворенням. Пріоритет має надатися повному забезпеченню життєвих потреб і запитів народу України: надлишок – для інтеграції на взаємокорисних умовах у світову економічну систему незалежно від політичного устрою контрагента.

Основою зовнішньо-політичних чинностей Української Держави має стати дух християнської толерантності та принцип розв'язання всіх суперечних питань /як двобічних так і глобально вселюдських/ лише шляхом переговорів на засадах консенсусу.

Українська Держава має досягнути й скріпити свято Волю, що надав людині Бог. Обмеження прав людей вважатиметься за неприпустиме святотатство.

Права і вольності усіх мешканців в Україні суцільні:

- незайманість особи, оселі, кореспонденції;
- воля віроісповідання;
- воля наукових, філософських та політичних переконань;
- воля національного самовизначення;
- воля слова й друку;
- воля зборів, спілок, об'єднань;
- воля місцеперебування;
- воля праці й страйків;
- воля особистої власності на засоби виробництва.

Організація Українських Націоналістів прагне співдіяння із кожним, хто визнає постулат Української Держави, політичні методи боротьби та прагне ліквідації большевицького режиму.

Бакун

На науковому фронті

Під назвою "Українська культура – проблеми і перспективи" відбулася в місті Неаполі, Італія, конференція українців з Канади, ЗСА, Італії та СРСР, від 29 травня до 3 червня м.р. Господарем конференції був проф. Рікардо Піккіо з Неаполя, але інспіратором і організатором її був Інститут українських студій Гарвардського університету на спілку з Інститутом літератури ім. Т. Шевченка Академії наук УРСР. Співпраця і зв'язки названих інституцій мають свою довшу підготовку і активістів, що брали та беруть участь від ряду років не лише персональними зустрічами, конференціями, але також обміном наукових сил.

Про конференцію в Неаполі і створення Міжнародної асоціації українців /МАУ/ інформували: Омелян Прицак /"Свобода", 16 червня 1989/, М. Жулинський /"Вісті з України"/, Степан Козак-М. Левицький /"Наше слово", 30 липня 1989/, І.Фізер /"Українські вісті", 18 червня 1989/, Оксана Пахльовська /"Літературна Україна", 10 серпня 1989/. Згідно зацитованих джерел, а зокрема О. Прицака, "Тайним голосуванням обрано тимчасове керівництво у складі: президент – В.Русанівський /УРСР/, чотири віцепрезиденти: Р. Піккіо /Італія/, Р. Лужний, М. Жулинський /УРСР/ Г.Грабович /ЗСА/, науковий секретар – О. Мишанич /УРСР/, голова Археологічної комісії – О.Прицак /ЗСА/, голова Видавничої комісії – Б.Кравченко /Канада/, голова Бібліографічної комісії – Я.Йсаєвич /УРСР/, голова поширення української культури – І. Драч /УРСР/, голова Контрольної комісії – Б. Медвідський /Канада/, члени – В. Федер /Голландія/ і О. Пахловська /УРСР/.

Цікаво, що МАУ не має комісії української історії, ані комісії української літератури, а також дивно, що Археологічну комісію очолює турколог-мовознавець, який про археологію сказав: "...чим давніші часи, тим можна відносно легко обманити нефахівців, зокрема завдяки тому, що археологічні знахідки німі /горшки, черепки, кості і т.п./, вони не говорять і не мають ніяких усталених текстів". /О.Пріцак, Куліси проголошення 1500-ліття Києва, "Америка", 3 грудня 1981/. Цей же кандидат на "археолога" заперечив не лише тезу М. Брайчевського, В.П. Петрова та І. Самойловського про існування Києва від початку нової ери, про його дві тисячі років існування, а залишив йому вік виключно літописного часу. Пріцакові теж належить епігонізм готської теорії державності в Україні. Він відмовляє державотворчих проявів предкам українського народу антам, заперечуючи свідчення грецьких літописців та справжнього історика Михайла Грушевського про антів-слов'ян. Прикриваючи Гарвардську катедру української історії його іменем, Пріцак протегував і протегує у Гарварді, як і в інших американських колах, концепцію московської школи "триєдиної Русі", що негативно відбилася на його студентах - випускниках Гарварду - проф. Магочому, Субтельному та інших, які подібний перевишкіл відбули у Польщі, як проф. Шпорлюк, Струмінський чи Грабовіч.

Беручи до уваги ліві тенденції серед американської молоді шістдесятих років, які полонили частину теж і української студіючої молоді, знаходимо серед неї спершу поклонників анархізму - української махновщини - а згодом - утопійної драгоманівщини та винниченківщини, а подекуди - трагічного хвилювізму. Ця група молодих професорів сконцентрувалася біля Альбертського університету в Едмонтоні, а згодом теж при Інституті українських студій там же. Названий університет та інститут стали центром культурного і наукового обміну з УРСР. Політична, а подекуди ідейна, орієнтація зблизили Гарвард з Едмонтоном, до яких подекуди наблизилися професори Торонта і Гамільтону. Коли навести імена, до найчільніших в Едмонтоні належать Лупул, Кравченко і Петришин, в Торонті - Магочий і Субтельний, в Гамільтоні - Потічний.

Вісь Гарвард-Едмонтон, сперта на постійній фінансовій базі, веде не лише незалежну від української громадськості наукову політику, але й критично ставиться до її надбудов /КУК, УККА, СКВУ/ та наукових незалежних інституцій /НТШ, УВАН, УВУ, УКУ/, уважаючи їх видавничу і наукову діяльність, як виключно для внутрішнього ринку. За оцінкою Пріцака їх роль повинна обмежитись до цілей і завдань, що їх виконувала колись "Просвіта".

Заява проф. В. Омельченка, голови Наукової ради при СКВУ в справі творення Міжнародної Асоціації Україністів на базі АН УРСР і двох інститутів українознавчих студій Гарварду і Едмонтона залишилася без відповіді організаторів асоціації. Появилася лише стаття проф. О. Горбача у "Визвольному шляху" п.з. "Культобмін і ерозія совісти", на яку відповіддю можна уважати відкритий лист Івана Фізера проф. Горбачеві в "Українських вістях" /18 червня 1989/ п.з. "З приводу наукових контактів з Києвом". Фізер інформує, що намагання творити асоціацію та організування двох симпозіумів /у Гарварді і Києві/ "відбулися в рамках двобічного американсько-радянського домовлення поміж Академією наук та Американською радою наукових товариств. Фінансовим спонзором була і далі буде американська державна установа, відома як ІРЕКС /Організація для міжнародних дослідів та обміну/. Ініціатором цих симпозіумів був Департамент слов'янських мов і літератур у Гарварді, головою якого в той час був проф. Г.Грабович." А далі, продовжує Іван Фізер, "Так, ідея такої асоціації виникла у 60-их роках, в роках надто несприятливих для її реалізації; так, в 1968 р. під час міжнародного конгресу славістів у Празі я був учасником перших неуспішних установчих зборів; так, Віта-

лій Русанівський, сьогодні академік, прийшов на збори, щоб повідомити про від'ємне ставлення радянської сторони до такої асоціації." Вкінці Іван Фізер закликає проф. О. Горбача порадою: "Сучасна ситуація вимагає радикального переосмислення попередніх стереотипів."

Нам здається, і в тому ми переконані, що справа не так у стереотипах, як радше в людях і їх характерах. Особиста гідність і національна свідомість є справжньою і реальною лише тоді, коли людина є готова обстоювати її у будь-яких обставинах. Це не є в природі сервіліста і кар'єриста, що за всяку ціну прагне вижити, або закріпити своє становище і орієнтується на кожночасні доручення хлібодавця. Для прикладу візьмемо проблему "перебудови", як її розуміють поневолені народи, і як розуміє її імперська каста московського народу та "інтернаціоналісти"-яничари із поміж іногородців, які орієнтуються на накази з Москви.

З перебудовою у парі йде "реабілітація". Поневолені народи реабілітують право на власну незалежність, реабілітують усі історичні акти державности, прояви та творців культури, релігійного, наукового і мистецького їх життя, знищеного або спиненого у розвитку окупантами. Окупанти і сервілісти-"інтернаціоналісти" зате "реабілітують" власних однопідданців, які в часі великої сталінської інквізиції стали жертвами чисток, як потенційні "вороги народу". Намагаються скинути усі злочини імперських сил окупантів на сталінсько-брежнєвські культи, щоб оборонити большевицьку систему імперії, як випробовану і досконалу для планів злиття націй і творення "советського народу". Прикриваючись псевдодемократичними гаслами та діалектично спрепарованими законами, "ваплот до отделенія", обіцяючи золоті грушки на вербі у формі "законноправної" і "суверенної" державної федерації чи конфедерації, Москва тероризує національних активістів, поборює національну символіку, побиває на вулицях людей, які говорять рідною мовою.

До яких кадрів належать і до якої "перебудови" належатиме група людей, що створили Міжнародну асоціацію українців? Ми знаємо, що вони покликані формально і зареєстровані і не лише через Академію наук у Києві. Так само як діяв і діють у Гарварді Грабовіч і Прицак з доручення американської ГРЕКС.

Нам відома роля академіка Русанівського під час готування нового українського правопису, про долю якого звітував член правописної комісії, що працювала минулого року, у варшавському "Нашому слові" /ч. 25 за 1989/, проф. А. Бурячок. Незалежно від домагань української громадськості, а зокрема мовознавців, "відновити літеру "г", зліквідовану у 40-их роках, пише А. Бурячок, правописна комісія, яку очолює акад. В. М. Русанівський, не погодилася з пропозицією про відновлення цієї літери."

Тут, як бачимо, немає місця на автономію не то що українській нації, як державі, чи українській культурі, але не має автономії навіть для літери "г" в українському правописі, бо "тільки в записах діалектичних історичних документів допускається вживання літери "г" або у власних назвах типу Гренландія, Гібральтар, Гарібальді, Гете допускається подвійна вимова: із "г" і з "г". Принципи правопису зовсім аналогічні, як застосовані до нового закону про мови в Україні. За новим законом республіканською державною мовою буде українська і мови більшості населення областей та районів та, рівночасно, всесоюзною мовою спілкування залишається російська. Дальше, дивується проф. А. Бурячок, як це сталося, що згідно тільки з духом російської мови новий правопис дальше "дозволяє передавати іншомовне "г" через "х", наприклад: хавбек, харакірі, Хельсінкі, Хемінгуей, хобі, хокей. На якій підставі транскрибуємо чужомовне "г" через "х", коли в українській мові є точний його відповідник - г?"

Ще довго до створення Міжнародної асоціації українців висловив своє становище до правопису української мови проф. О.Пріцак, закликаючи українців у діаспорі відмовитися від "харківського" правопису і приєднатися в ім'я соборності з Батьківщиною до її "київського" правопису. Йому належить не лише готська теорія походження руської держави, але теж теорія нації, як продукт держави. Пристосовуючись до американського поняття нації як держави, етноси зливаються в державі і творять лише її расову та культурну мозаїку /Канада/, або зливаються зі силово панівним етносом /ЗСА, Мехіко, Аргентина, Бразилія/. Російська школа спільного походження народів "східніх слов'ян" – росіян, українців і білорусів, держави Київської Русі змагає до творення одної нації – "росіян" у царській імперії /Петро Перший/, "советського народу" в імперії СРСР /Ленін, Сталін, Горбачов/. Усі народи СРСР /крім московського/ – "етноси", і тому їхні "республіки" не можуть бути державами, навіть федеративними, бо автоматично стали б націями.

Ця теорія виразно просвічує у статті Русанівського п.з. "Українці" в журналі "Наука і суспільство" /ч. 3, 1989/. Там автор, повторюючи теорію "триєдиної Русі", знаходить у трьох етносах тільки історичні зустрічі у того ж самого слов'янського масиву: в українців – зустріч з іранським етносом, у білорусів – з балтицьким, а в росіян – з угро-фінським. Це все!

Характеристичною рисою МАУ, що їй бракує Комісії для української мови та літератури, а також Комісії української історії. Чому тоді в Асоціації самотньо красується археологія, очолена туркологом, ніби на посміх, що в Україні перевелися археологи тієї класи, що Брайчевський, Шовкопляс чи Мозолевський?

Вияснення знайти можна, коли приглянутися доборові людей на керівні пости Республіканської асоціації українців /РАВ/, яка постала в Києві, на базі представників міністерств уряду республіки та членів СПУ, а зокрема АН УРСР. Короткі звідомлення принесли: "Літературна Україна" /ч.41, 1989/, "Вісті з України" /ч.44, 1989/, "Свобода" /ч.229, 1989/. Як подають кагебівські "Вісті з України", РАУ "покликана сприяти обміну науковою інформацією між ученими різних країн, створювати всі можливості для ознайомлення в галузі україністики... Зрозуміло, що РАУ стане складовою частиною МАУ." З доповідями виступали: В. Русанівський – президент МАУ і М. Жулинський та Богдан Кравченко – члени правління МАУ, а також О. Мишанич. Метою РАУ, як інформують, буде: "пропагувати інтернаціоналізм через пропаганду національного". Також РАУ буде "якнайширше представляти наукову і художню українську літературу на міжнародному ринку."

На установчих зборах РАУ схвалено статут і обрано керівні органи. Президентом бюро став Іван Дзюба. Окупанти нічого і ніколи не синять випадково. Все, що вони чинять – плянують та для відповідних справ добирають відповідних людей. В Україні, як і в цілому СРСР, існує як каже Григорій Приходько, "гомо советікус". Це є людина застрашена терором, яка за всяку ціну прагне бути у згоді з волею тих, які при владі. Вона міряє свої бажання і дію аршином дозволеного. Це та людина, що, сівши раз на партійну плятформу, кажучи образово за Хвильовим, з плятформи не злазить, хоч обов'язково з неї треба вискочити і є нагода. До таких "гомо советікус" належать і Русанівський і Жулинський і Дзюба і всі ті, яким довірили і які довір'я гідні. Вони мають виразні визначені критерії. Русанівський плянує відновити історичну пам'ять на роду, престиж української культури, але в межах московської теорії спільної колиски. Жулинський реабілітує незаслужено ліквідованих або проскрибованих ідеологів інтернаціоналізму, соціалізму, панславізму і москвофільства. Іван Дзюба бачить в українському сепаратизмі і його

символіці дитячу наївність, намагання копнути м'яча якнайвище, замість якнайдоцільніше. Це він, теоретик української субкультури у системі всесоюзної культури ССРСР.

Треба зазначити, що участь у творенні РАУ брали представники то-вариства "Україна"! Відомо хто і для яких цілей вів працю цього тов. Окупантський вуж міняє шкуру згідно з галасливістю і "перестройкою". Нова шкура – це нові форми, прикриті подекуди людьми не зовсім ще ві-домими і скомпромітованими, людьми з академічними титулами і з призна-ченням. Але роль їх однакова і незмінна: внести розклад в ряди самос-тійницького національного руху, зокрема в діаспорі, звести на манівці советизму і федералізму ідею державної незалежності України.

Тому потрібно звернути увагу не лише на гарно прикрашені букети на-укових плянів, організацій/"міжнародної" і "республіканської"/, які ще в стадії формування, але також і на профілі людей, на зерно, яке вони засівали і будуть засівати всюди там, куди досягнуть впливи МАУ і РАУ.

Згадавши кількома словами роль і науковий світогляд проф. Пріцака, академіка Русанівського і Жулинського та Дзюби, добре усім нам познайо-митися з світоглядом проф. Грабовича, голови УНІГУ у Гарварді, щоб зро-зуміти, чому він такий сприйнятливий господарям АН у Києві. Оцінку Грабо-вічеві дає відомий громадянин у діаспорі, член НТШ, лікар-психолог і літературознавець д-р Олег Волянський. Прочитавши книжку Грабовича про творчість Т. Шевченка п.з. "Поет мітотворець", Волянський пише: "Кожен українець не погодиться з думками Грабовича, що на приклад, Шевченко це 'анархіст' і, що уява, ніби Шевченко змагався за українську націо-нальну державу, є цілковито помилковою /стор. 134/. Грабовіч пише, що Шевченко залишив нам 'сумнівної вартости соціологічну спадщину' /стор. 161/, що він не є національним поетом, але радше 'тубільним-етнічним' /стор. 135, 136/, подібним до 'шамана' /стор. 148/ і що він 'не був державником'." /стор. 160/

На думку Грабовича, у творах Шевченка "Гетьманщина це не держава чи політичний устрій", але якесь "ідеальне буття" /стор. 119/, а минуле України це є "екзистенціальний, а не політичний феномен", і взагалі поезії Шевченка це "інтелектуальне байдикування", термін, що його вжи-ває Леві Штраус у своїй книжці "Дикунська ментальність". Подібних ду-мок, часто по-мистецькому завоальованих, знайде уважний читач багато більше у книжці Грабовича". /"Українські вісті", 4 листопада 1984/

Вистачає для висновку для чого створені нові інституції і чиї опінії там будуть панівними і для якої мети і чому будуть ширені під плащиком української "соборности" з діаспорою. Будьмо уважні: Троян-ський кінь під мурами Трої!

Асоціація діячів української культури /АДУК/

Українська культура, як кожного народу, виконує роль животворної крові, що підтримує життя, а зокрема мислення. Про культуру та її зна-чення говориться постійно, при кожній нагоді, особливо при різномірних збірках фондів, але найменше їй присвячується уваги і тих фондів, коли рідну культуру треба зберігати, а що важливіше – її розвивати, створю-вати клімат для її захисту і розвитку. За культурні цінності – підставу національної свідомості – продовжується постійна боротьба, а кожна бо-ротьба вимагає знання не лише мети, національних духових ідеалів, але й зброї – засобів духово оформлювати ці ідеали. Тут і наука, література і мистецтво. Тут і діячі культури і творча атмосфера. Тут і боротьба з

антикультурою, з культурними підмінками, що їх у фальшивій валюті розповсюджує наш ворог.

Для сприяння українській культурі, дії для неї і творення та для захисту її від шкідливих впливів антикультури, поборювання ворожих підмінок, постала Асоціація Діячів Української Культури. Централь АДУК, інкорпорована організація в Канаді, має свої відділи теж і у ЗСА. Раніше були делегатури також і в Аргентині, Бразилії і Європі.

Живемо в часах великого зрушення українського народу на Рідних Землях, що ставить і нові вимоги перед діаспорою для духового контакту з Батьківщиною, з українським народом. Посилення діяльності АДУК – це першочергове завдання для нашого духового зв'язку з народом, а зокрема з кращими його синами і доньками. Що краще і глибше єднає кожен нарід, як не його духовий зв'язок – культура? Хто краще може покласти мости єднання як не діячі культури – учені, поети, мистці, журналісти, що вірять в українську Правду?

Подбаймо, щоб у кожній країні, де живуть діячі української культури відновилася клітина АДУК і почала свою працю. Прийшов час ломити кордои і валити мур, що ділив живу націю. Хай АДУК стане цементом єднання духового життя нації!

М. Сулятич

Пам'ятаймо і пімстім жертви комуно-російських злочинців!
/неповне звідомлення на 1989 рік/

У той же час, коли Кремль веде на Заході пропагандивно-дипломатичну офензиву миролюбства, роззброєння і демократизації, в окупованій Україні продовжується незмінно терор і державні убивства волелюбних українців. Це частина горбачовської "перестройки"!

Перш за все, не забуваймо, що напевно сотні українців різного віку померли минулого року в наслідок радіації злочинної колоніальної політики в Чорнобилі!

Дальше, указ Верховного Совета СССР з 8 квітня 1989 узаконив терор окупаційних органів проти національно-визвольних рухів. Зокрема його ліберально вжили москалі в Грузії, Азербайджані, Таджикистані, де вбит сотні волелюбних активістів своїх уярмлених народів. Горбачовська окупаційна влада користується цим указом постійно в Україні.

10 травня згинув у дивних обставинах на передмісті Львова активіст Української Католицької Церкви – Роман Глік.

12 серпня горбачовські шовіністи замордували в Івано-Франківську активіста товариства "Рух" – інж. Романа Левицького.

18 жовтня горбачовці вбили в м. Зверово Ростовської області голову Донецького страйкового комітету – Олександра Сотнікова.

28 липня кагебісти вбили біля станції Бурштин на Івано-Франківщині сина відомого національного борця Богдана Чуйка – Михайла Чуйка.

19 жовтня помер на удар серця в Житомирі після тероризування горбачовським КГБ член УГС – Михайло Мелинівський, 39-літній інвалід другої групи, за те лише, що він тримав український прапор.

21 жовтня був застрілений при переході кордону на Мадярщину киянин Лесь Биков, який будучи тероризованим із розпуки рішився втікати на чужину.

12 листопада помер в Києві член УГС і СНУМ – Юрій Тихановський нібито на удар серця, але в наслідок переслідування горбачовцями.

19 листопада в дивних обставинах помер активіст УЖЦ – Мирон Веренко

зі села Пасічне в околиці Івано-Франківська, охороняючи перед горбачовськими посіпаками місце розкопів могил постріляних українців у 1940-их роках.

На початку грудня кагебісти замордували Петра Ремеза з села Слобода Букачівська Рогатинського району.

3 листопада помер у містечку Сколе Іван Качмар, якого горбачовські кагебісти так немилосердно мордували, що поломали йому кости, а все за те, що він 1 листопада вивісив синьо-жовтий прапор.

Ще додамо, що на початку 1989 р. наспіла вістка, що в неволі, на далекому засланні, у Караганді /Казахстан/ померла в жовтні 1988 р. сл. пам. Ірина Керсновська, полум'яна патріотка й активістка національно-визвольного руху, якій москалі заборонили поворот в рідну Україну. Таких загибель на чужині в наслідок горбачовської імперської політики є багато більше.

Горбачовська "гласність" і "перестройка" виглядають у практиці в той спосіб, що хоч люди можуть висловлюватися, то кожному справжню національну й волелюбну думку і акцію, горбачовці жорстоко знущались. За минулий рік сотні українських націоналістів і патріотів зазнали тяжких знущань та поранень.

29 січня, горбачовські кагебісти тяжко побили до непритомности активіста Віктора Гоча зі Львова.

22 січня, кагебісти напали біля собору св. Юра у Львові на активіста УГС Ярослава Кендзьора і його тяжко змасакрували.

11 лютого, кагебісти страшенно мордували біля м. Хмельницького члена УГС Василя Рибак за те, що він націоналіст. Подібного катування Рибак зазнав на початку січня 1989.

18 лютого, кагебісти знущалися у Львові над націоналістом Іваном Макарем, членом УГС.

18 лютого, горбачовські посіпаки тяжко побили у Львові активіста УГС Степана Малицького, зламавши йому руку.

21 лютого, кагебісти тяжко побили у Львові члена УГС Ярослава Путька зламавши йому руку.

10 березня, горбачовські посіпаки тяжко побили до непритомности у Харкові члена УГС Валерія Бондара.

12 березня, окупаційна міліція тяжко побила члена УГС і співголову СНУМ у Львові Ігоря Деркача. Під час зборів 20 000 людей, режимовці побили кільканадцять учасників, між ними 80-літнього Павла Колуба. Цей напад кагебістів називають погромом.

22 квітня, горбачовські кагебісти жорстоко побили в Донецьку активіста УГС Володимира Мазанова з травматичним пошкодженням плечевого суглобу.

1 травня, побито багато людей під час демонстрації у Львові.

4 травня, жорстоко побито у Дніпропетровську активіста УГС Василя Герусова, якого ще й засуджено на 15 днів тюрми.

11 червня, горбачовські посіпаки по звірячому катували кілька годин на станції Капустане Черкаської області члена УГС Анатолія Лупиноса.

13 червня, в Івано-Франківську жорстоко по звірячому побито члена товариства "Рух" і УГС Романа Гладіша.

3 липня, важко побито й катовано в Самборі Мирона Гурушака, який обороняв поставлений хрест на могилі героїв.

6 липня, кагебісти скатували в Полтаві багато українці, які приїхали за протестувати проти звеличення загарбника царя Петра Першого. Зокрема жорстоко катували київського робітника Сергія Дмитриченка, будівельнику Михайлові Шуляку зломали ногу, поранили юнаків Юрія Янка та Юлю Клевакович. Зазнав катувань школяр Дмитро Стеблевський. Жорстоко катували вагітну жінку активістку Оксану Корчинську, яка опинилася в шпиталі в критичному стані. Ці злочини кличуть про пімсту! Потовкли вагітну полтаванку Ірину Коваленко, побили члена УГС Олеся Шевченка з Києва.

29 липня, по садистськи змасакровано в Києві письменника Миколу Ка-

гарницького.

30 липня, горбачовські міліціонери тяжко побили в Луцьку юнака Миколу Жutowського за несення українського прапора.

4 серпня, банда горбачовських кагебістів розгромила пластовий табір у селі Веселка Городоцького району, брутально побивши юнаків, зокрема Романа Тулстяка і Богдана Тарнавського, Михайла Гарбовецького, Богдана Гарбара й Олесею Хому.

23 серпня, в Києві кагебісти напали на людей, які несли українські прапори, і декого тяжко поранили.

23 серпня, інша банда горбачовців провела масові побиття людей, влаштувавши справжнє побоювище. Десятки людей були поранені, зокрема членкиня УГС Марія Бабяк мала покалічене лице й рани на тілі. Поранили голову тернопільського відділу УГС Левка Горохівського, Володимиру Підгурську і її дочку Оксану Підгурську, скривавлене обличчя мав Ігор Гаврів. 15-літній школярці горбачовські нелюди зломали ключицю.

27 серпня, кагебісти по звірячому напали й сильно побили Ореста Кареліна за вивішення з вікна у Львові українського прапора.

2 вересня, кагебісти жорстоко побили кілька осіб в Червонограді, які тримали національні прапори під час демонстрації.

17 вересня, у м. Хмельницькому горбачовські наймити напали на активістів УГС Василя Рибак і Дмитра Бігуса, яких тяжко побили за вивішення українських прапорів.

18 вересня, горбачовці сильно побили в м. Козова Тернопільської області учня дев'ятої класи за те, що він не хотів зрадити хто є священиками підпільної УКУ у його околиці.

22 вересня, під час фестивалю в Чернівцях "Червона Рута", горбачовці тяжко побили багато людей, зокрема члена СНУМ Романа Паславського, який зазнав струсу мозку і був страшно змасакований.

23 вересня, у Києві горбачовці тяжко побили члена СНУМ Василя Тоцького за піднесення синьо-жовтого прапора. Тоді ж побили в Чернівцях групу львів'ян, які приїхали автобусом з прапорами. Іншу групу побили 24 вересня, які приїхали поїздом.

24 вересня, кагебісти побили багато людей у Бердичеві Житомирської області під час демонстрації, з яких кілька осіб взято до шпиталю.

Найбільшого масакрування українців довершили в 1989 році московські заїди в дні 1 жовтня у Львові після великої національної демонстрації. Горбачовці провели справжнє кроваве побоїще, змасакувавши щонайменше пів сотні дітей, жінок і стариків. Кілька осіб мали струси мозку. Багато були з переломаними ребрами. Найтяжче ранені: Роман Оприск, Галина Мартинова, Ігор Гарбар, Олег Петрик, Роман Козій.

8 жовтня, в м. Турка, горбачовські кагебісти тяжко поранили під час демонстрації пенсіонера Лопушанського і Круковця Бурлакова.

17 жовтня, у Львові, кагебісти тяжко побили голову Християнської СУМ - Івана Лоя.

19 жовтня, горбачовські спецзагони сильно побили й поранили багато людей - жінок і дітей -, дівчину-інваліда, в селі Терновиця Івано-Франківської області.

29 жовтня, кагебісти скатували в Києві активістів Ілька Кучерова й Олександра Яблоцького, якому поламали кости.

30 жовтня, горбачовці поранили багато людей в Рівному, серед них члена УГС Кристільського, який зазнав струсу мозку.

7 листопада, кагебісти жорстоко побили в Херсоні Степана Гуру, а потім вивезли його 50 км поза місто і викинули з авта.

13 листопада, москалі тяжко побили у Києві Павла Кислюка, члена громадського комітету за відродження УАПЦ і засновника Кмівського товариства милосердя.

18 листопада, кагебісти тяжко побили в Херсоні члена УГС Олександра Блінцова.

18 листопада, в Чернігові жорстоко побили члена УГС Сергія Чуйка, який опинився в шпиталі.

19 листопада, в Ужгороді москалі на спілку з місцевими вислужниками провели погром українських демонстрантів. Серйозних поранень зазнали кілька осіб.

6 грудня, горбачовці тяжко побили в Києві Володимира Котельницького, активіста УАПЦ.

10 грудня, в Києві побили кількох членів СНУМ під час демонстрації.

10 грудня, в Одесі кагебісти тяжко побили Леоніда Сірого, його дружину, 17-літнього юнака Батчука та інших людей за українські прапори. Це активісти тов. "Південна Громада".

17 грудня, в Луцьку міліція тяжко побила кілька осіб, які виїздили до Горохова на національну демонстрацію з українськими прапорами.

Побіч убивств, катування й тяжких кримінальних поранень, росіяни на спілку з місцевими яничарами практикують масове запроторювання національних діячів до тюрми, як засіб психологічного терору. В 1989 році таких політичних засудів були сотні. Згадаємо деякі відомі факти.

15 березня, окупаційний режим засудив Івана Макара і Богдана Гориня на 15 днів тюрми у Львові.

20 квітня, засудили Івана Геля, голову Комітету сприяння УКЦ на 15 днів тюрми у Львові.

23 квітня, по 10 днів тюрми дістали в Києві Євген Чернишов і Ігор Запорожець, члени групи "Дія".

На початку травня, у Дніпропетровську окупанти засудили на 15 днів тюрми групу українських активістів, в тому Петра Розумного, Василя Герусова.

4 травня, знову москалі засудили Івана Макара на 15 днів тюрми.

5 травня, в Червонограді тероризували й засудили Степана Хмару

5 травня, засудили Ігоря Деркача, Олега Війтовича, Тараса Максим'яка і Михайла Дубецького по 15 днів тюрми

6 травня, запроторено в Херсоні на місяць часу у психіатричній лікарні члена УГС Степана Гуру.

6 травня, в м. Долина окупанти засудили Петра Січка на 10 днів тюрми за промову на вшануванні національних героїв.

7 травня, в м. Нестерові горбачовці засудили по 10 днів тюрми членів УГС Богдана Чика і Ігора Чика.

11 травня, в Раві Руській окупанти засудили на 15 днів тюрми Адама Кардаша, чільного діяча Комітету сприяння УКЦ.

19 травня, втретє москалі засудили Івана Макара на 15 днів тюрми.

22 травня, горбачовський суд скарав В'ячеслава Чорновола на 15 днів тюрми.

23 травня, у Львові засудили члена УГС Ярослава Путька на 15 днів.

29 травня, окупантський суд в Старім Самборі засудив священика УКЦ о. Михайла Волошина на 15 днів тюрми.

7 червня, російські імперіялісти звільнили з 15-річного ув'язнення політичного діяча Сергія Бабица.

12 червня, в м. Долина засуджено Василя Січка і Миколу Гука по 15 днів тюрми, а в м. Калусь - Юрія Руденка теж на 15 днів.

14 червня, у Львові москалі засудили Богдана Гориня на 15 днів тюрми.

15 червня, члени УГС і УКЦ вислали до Паризької конференції з людського виміру звернення, в якому стверджують, що по Україні прокочується в місяцях травні й червні "хвиля репресій" КГБ проти національного руху в той самий час, коли Горбачов пропагує демократизацію і "гласност"

22 червня, горбачовці засудили о. Михайла Сімкайла на 15 днів тюрми.

26 червня, вдруге засудили у Львові Ігора Деркача на 15 днів тюрми.

На початку липня, засудили в Полтаві активіста Сергія Гупала на 10 днів тюрми.

22 серпня, засуджено у Харкові голову СУМ Андрія Черемського на 12 днів тюрми за підняття українського прапора.

17 вересня, у Києві засудили голову УНДЛ Євгена Чернишова на 15 днів тюрми за протест проти договору Ріббентропа-Молотова і т. зв. возз'єднання українських земель 17 вересня 1939 р.

14 жовтня, засуджено у Львові членів СНУМ Мирослава й Олега Ревтів та Ольгу Бринь по 10 днів тюрми.

15 жовтня, в Одесі арештовано 8 осіб, з них Станіслава Кулішова ув'язнено на довший термін.

15 жовтня, засуджено в Чернівцях студентів Костя Бонзаренка на 10 днів, а Сергія Солтуса на 15 днів тюрми, інж. Сарика на 10 днів.

9-10 листопада, горбачовці засудили у Львові робітника Степана Шостака на два роки тюрми в таборах невольничої праці за зривання польових прапорів.

7 листопада, засуджено в Одесі Олега Коденчука на 15 днів за самостійницьку символіку.

В листопаді був засуджений в Харкові Євген Соловійов на 15 днів.

4 грудня, горбачовці засудили в Києві голову СНУМ Дмитра Корчинського на 15 днів тюрми.

Пригадаємо, що в московських концентраційних таборах перебувають ще численні українські національні діячі, між ними Петро Кампов /який осліп, у спеціальній ізоляції в м. Куйбишеві, Татарська АССР/, Богдан Климчак і Баранов. /Кампова звільнили під кінець року./

У місяці квітні й травні під час багатьох демонстрацій в Україні вшановано закатованих на смерть грузинських дітей і жінок у Тбілісі /9 квітня 1989/, як прояв російської політики геноциду.

У відповідні річниці широко вшановано замордованих москалями Володимира Івасюка, Аллу Горську, Олену Антонів-Красівську, а також переслідуваного ціле життя сл. пам. д-ра Володимира Горбьового. Відбулися не то десятки, а сотні панахид на могилах воїнів Перших Визвольних Змагань, полеглих членів ОУН і УПА.

Не можемо забувати, що в наслідок злочинної колоніальної господарки в Чернівецькій області сотня дітей або й більше хворіють на якусь неокреслену хворобу, яку горбачовський режим затає. Рятівництвом цих захворілих дітей займається м.і. СУМ Буковини, що оплачує висилку їх до відпов. дних лікарень в центральній Азії.

До трагічних подій російського колоніалізму включасмо величаве перепоховання тлінних останків Василя Стуса, Юрія Литвина і Олекс. Тихого у Києві при співучасті 30 000 людей, що відбулося 18 листопада.

Горбачовський режим запровадив ще й практику масового карання українських активістів грошовими карами від 50 до 2000 рублів за будь-які акції національного характеру. Відомих таких покарань українських активістів у 1989 році було не менше сотні.

Далі, згідно горбачовської політики, національних активістів звільняють із студій по університетах, викидають із праці, організують цькування і переслідування всякими zdeгенерованими елементами.

Про всі жертви горбачовської колоніальної політики треба обов'язково довести до якнайширшого відома громадянства, щоб їхньою жертвою і героїзмом скріплювати ідейно-моральні сили визвольного націоналізму. Але також вони повинні опам'ятати ці емігрантські кола, які з різних мотивів /наївність, кар'єризм, посторонній тиск/ йдуть на коляборацію з імперським режимом УСССР і вислужниками-яничарами російських імперіаліст. Лише на героїчних чинах і жертвах вичислених діячів постане УСССР!

М. Недоля

Думки до аналізу ситуації в Україні

Вигляд сьогоденної України більше складний, ніж він був в часі, коли Степан Бандера й Роман Шухевич були майже синонімами України. За їхнього провідництва еміграція цілком слушно могла покликуватись на Край і включати до своєї дієвої програми становища Краю, націоналістичні і наскрізь державницькі. Край ген. Тараса Чупринки був у боротьбі проти Москви, за державну незалежність України, за державу українського народу.

У теперішній час також можна покликатися на Край, але з обережністю. Щойно коли є певність щодо осіб чи груп на які покликаємося, а це тому, що заіснувало зрізничкування щодо політичних концепцій. Проте головним завданням ОУН повинно бути насадження Краю правильною націоналістичною ідеологією, політикою та стратегією.

Під сучасну пору Україна це з одієї сторони - національна стихія подібно як в часах перед виступом гетьм. Б. Хмельницького, яка часто губиться на неоформлених ще і нездисциплінованих ідейних бездоріжжях. З другої сторони - там ворог, проти якого треба боротися, часто використовує незорганізованість і накидає свій спосіб думання і дії. У сучасній Україні бачимо цілий ряд новонароджених угруповань, які по різному виявляють себе в обличчі проголошеної Горбачовим "перестройки". Деякі з тих груп, як напр. Український Християнсько-Демократичний Фронт або Українська Національна Партія або товариства за відновлення українських Церков, є ще найбільше стійкими і накреслили свої завдання і жертовно намагаються ці завдання виконати, не зважаючи на сильний спротив і репресії Москви. Зате інші групи, а найбільше багаточленний Народний Рух України за перебудову, хоч може зроджений стихійно, однак тепер, з огляду на інфільтрацію насаджених в ньому Драчів, Братунів та інших з під егіди КПСС, переключився в апарат Горбачова, і рішив допомагати "перестройці" імперії, відкинувши основне стремління української нації - змаг за побудову власної держави.

Нарід, як кожний нарід, захоплюється, так як от багато на еміграції, символікою, отже походами з синьо-жовтими прапорами, на яких видніє золотий тризуб. Очевидно така символіка підносить на душі, але від показів національної символіки до власної державності далеко, а ще й тоді, коли в заложеннях НРУ та деяких інших "неформальних" організацій взагалі не включається питання змагу за державність України і її сецесії з імперської московської системи, хайби і сто разів перебудованої.

Переглядаючи матеріяли з України, в бюлетенях НРУ "Віче" і "Наступ", читаємо такі схвалення НРУ: "В цих положеннях /себто у плятформі НРУ/ сконденсований справжній інтернаціоналізм, запропонований новий підхід до самого поняття інтернаціоналізму..." В іншому місці сказано, що "Рух прагнутиме піднесення громадської активності українського народу, всіх національностей /?/, які живуть в УССР, відродження і утвердження національної самовідданості та інтернаціоналістських переконань усіх громадян республіки /отже не держави УССР, а інтернаціональної республіки УССР/." Це значить, що НРУ не є дійсно і виключно українською організацією, яка мала б змагатись за права українського народу, але є організацією різних інтернаціоналів /в тому росіян, жидів, поляків і т.д./ і цим самим відпадає шлях до української державності, а продоптується шлях до "перестройки" російської імперії в рамках совєтської республіки, для "кращого життя" різних національностей в Україні сущих.

У листі до Горбачова, НРУ пише: "ми переконалися, що не можна успішно провести реформу, якщо не демонтувати адміністративно-командну систему, а це завдання не вирішиться без політичної реформи, включення на-

роду в процес перетворення. Народ можна включити тільки через розширення демократії". /Вибір на посади упривілейованих депутатів та інших вислужників Горбачова./ НРУ пропонує Горбачову свою співпрацю, обіцяючи, що за деякі "демократичні" охляпи народ включиться у процес "перебудови". Оце, що Горбачову й треба й це те, на що такі "провідники" як Драч і Братунь /обидва члени КПСС/ можуть здобутись. Але й це є те, кудю може зайти НРУ, в якому безперечно маси ду. али, що побачать організацію, яка поведе їх до відновлення спрагненої своєї держави, а тим часом попали в кружальце горбачовських тенет.

Осереднім пунктом програми НРУ є заява: "перетворення СРСР в Союз республік, на засадах федерації". Вона найбільше дискредитує НРУ, бо пропонує невіддільність України від Москви і фактичне збереження цілості російської імперії. Чому суверенні держави не можуть спілкуватись з ким бажають, а мусять обов'язково залишитися в рамках СРСР з панівною силою, відвічним ворогом народів – Росією? Чому Україна не може мати тісних союзних взаємин із Туреччиною, Болгарією, Грузією, Румунією чи іншими народами?

На зборах НРУ проєктодавець плятформи Михайло Косів сказав виразно: "Ми створимо республіку, справді гідну назви радянської, соціалістичної". І його запит: "Як далеко деякі наші ідеологічні керівники партії відійшли від Леніна?" І каже: "Ми сьогодні проголосили /це увійшло в плятформу НРУ/ основним гаслом перебудови повернути соціалізмові його ленінське розуміння. Тож виконаймо цей заповіт." І зі слів керівника НРУ Івана Драча: "Народний Рух України за перебудову вважає, що у відродженні української національної символіки головне – зміст, а не форма. Треба не роздратовувати республіканську партійно-бюрократичну верхівку, бо це символіка Петлюри і Бандери. Ми хочемо відродити Україну Довженка і Скрипника, а не Україну Петлюри чи Бандери. Нас хочуть звести цією символікою до Петлюри і Бандери, але ми цього не допустимо!"

З дотепер сказаного бачимо, що зроджений стихійно НРУ за українські права, став рухом за "перестройку", він не є українським і народним, з який його з початку уважали в Україні і на еміграції, а є апаратом Горбачова для помочі йому в здійснюванні його імперських реформ і нічого більше. Політично Драчі і Братуні докотили цей Рух до Леніна.

Як знаємо й бачимо, то Захід захоплюється "перестройкою" і "демократизацією" Советського Союзу. У тому аспекті Захід бачить теж і НРУ. Ос для прикладу обширний репортаж спеціально висланого на з'їзд НРУ Стіва Гольдштайна з філядельфійського "Інквайрера", з 9 вересня 1989. З репортажу довідуємося, що у з'їзді взяли участь невдоволені партійники, різної шерсти апарат-чиновники, які пов'язують свою кар'єру з Горбачовим, співпрацюють з російським рухом "Друзі українського мистецтва", вибрані до совєтів депутати і т.п. Великий заголовок репортажу немов суґерує, що НРУ це найповажніша і майже одинока патріотична формація в Україні. Він викликав небувале але й немудре захоплення серед багатьох українців, які не зрозуміли засадничої справи: репортаж належить до дезінформаційних матеріалів, які в українських справах появляються у ліберальній пресі Заходу. В інтенції репортажу не є правдиве наświetлення визвольних змагань українського народу, але прихильне наставлення до горбачовської "перестройки". А програма Горбачова не є в користь за існування української держави. Вона спрямована на уздоровлення і скріплення московської імперії, хай би тимчасово на федеративних засадах.

Ми певні, що коли б установчі збори відбувала інша формація виразно самостійницького напрямку, як от УДХФ чи УНП або кола, які змагаються за свободу УКЦ чи УАПЦ, тоді пані Рубін з "Інквайрера" не мала б охоти

ні потреби висилати до Києва Гольдштайна. У репортажі справа не в висвітленні змагань українського народу за свою державу, а справа прихильного наставлення до "перестройки" і неподільності російської імперії. Дезінформація полягає в тому, що великим "українським" заголовком, Гольдштайн притягнув симпатії українців, не виявляючи в змісті основної речі: в Україні йде широкий змаг не за "перестройку", а за незалежність. А Гольдштайн написав так: "Народний Рух України за перебудову взиває до запровадження української мови /в школах й урядах/, до більшої економічної автономії, але стримується від вимог незалежності /державної/ і сецесії /розриву з союзом, згідно з федерацією з москалями/, вимог, що є все більше виразні серед балтійців".

Дехто каже, що такі "максималістичні" вимоги українців на Рідних Землях як вимога створення УССД, могли б викликати репресії зі сторони советських окупаційних властей. Мабуть так. Але запитаємо: чи ми сподіємось, що Москва з власної охоти, себто шляхом еволюції у власному думанні, поставить перед українцями державну самостійність готову на тарілці? За самостійність, себто за звільнення з ворожого московського ярма, треба боротися, треба класти жертви, і дійсні патіоти в Україні цього свідомі. Чи малі школярі, які для українського волевиявлення йшли до пластового табору, або харківські юнаки, відновителі СУМ-, не були свідомі, що за цю "нелегальність" чекає на них московська кара? Були свідомі і сповнили українське діло, без огляду на наслідки зі сторони москалів.

Жертви не побоялись складати ні члени ОУН, ні члени СВУ-СУМ, ні патріоти з Карпатської Січі й УПА, під Польщею, Московією, Німеччиною чи Мадярщиною та Румунією. Їх саджали в концтабори, убивали, а все одно, вони вимагали рідної української держави. Якщо хтось її тепер не вимагає і сподіється "перестройки" Советського Союзу еволюційним шляхом до незалежності окремих уярмлених націй, той жодної прислуги українській визвольній справі не приносить і немає причини захоплюватись людьми мінімалістами чи московськими "ес-менами", легалістами. НРУ станув декларативно на платформі мінімалізму і рішив помагати Горбачову в здійсненні його імперських плянів, даючи керму в руки ненависника Петлюри й Бандери. - Івана Драча.

Оце і є ліберальна дезінформація, бо Гольдштайн намагається знизити змагання українського народу до вимог "економічної автономії", чи автономії політичної взагалі, або до виступів проти Щербицького /якого місце може мати охоту зайняти Драч/. Говорити, що ми в Україні не можемо вимагати того, чого вимагають балтійці або грузини, нерозумно. Бо ніби чому не можемо? Чи тому, що наш нарід здесяткований московськими окупантами і не має провідної верстви? Правда, Москва легко не поступиться Україні, як може поступитись балтійським народам. Себто, наш змаг буде важчий і з більшими жертвами. Що ж до провідної верстви, то вона якраз виростає в змаганнях проти ворога, а не в університетських бюрах. Возьмім для прикладу часи, коли ми були майже без провідної верстви, перед виступом гетьм. Б. Хмельницького. У часі визвольних змагань під проводом великого гетьмана народилась наша провідна верства з Богунів, Виговських, Кричевських, Морозенків.

Без бою з москалями не обійдеться, інакше умремо в сні і будемо тішитись, що Горбачов українець, що Гоголь і Чайковський наші. А тимчасом Москва каже, що ціла Україна її; це менші брати москалів, "южніє". Фактом є, що без викресання безмежної ненависти до москалів-окупатнів мрія про українську державу не здійсниться. Тому від фундаменту починаючи, і в Україні і в діаспорі мусить заіснувати необмежена нелюбов і ворожість до всього що московське, а тоді шлях до власної державності буде відкритий. Державна незалежність і сецесія - дві головні речі, які загубив НРУ, речі основні, й не має причини тішитись, а то й гордитись збором цього Руху за "перестройку", розрекламованим у західній ліберальній пресі.

Всеволод-Гонта

До положення на суспільно-політичному відтинку
в Україні й діаспорі

Українська спільнота у світі, як органічна частина українського народу, може свobodно творити, плекати і зберігати українські духові та національні вартості, розвивати українську політичну думку та впливати на розвиткові тенденції національного ставання в Україні. У цій відповідальній функції, українська спільнота мусить вдумливо вивчати сучасні процеси становлення національної ідеї в Україні, і, беручи до уваги підневільні обставини і тактичні прийоми у будженні національної свідомості й активізації широких верств народу, підтримувати усі корисні для українського народу почини, відкидаючи такі концепційні проєкти, які підмінюють основну мету української національно-визвольної політики - суверенітет і державну незалежність нації - федеративними ідеями.

Успіх боротьби поневоленого народу за волю залежить від виразної мети і виразних національних семафорів, які вказують шлях до тієї мети. У боротьбі за волю не можна обмежуватись прагматичними розв'язками, бо воля є абсолютною вартістю і її не можна нічим підмінити. Такою ж вартістю є і суверенність нації, як найвищий ідеал політичного буття народу, і в боротьбі за волю не можна підмінювати цього ідеалу будь-яким концепціями конфедерації чи федерації, бо черговий раз може повторитись історична трагедія України, що її присплять, і в огні окраденою збудят

Прояви національного активізму в Україні можна у загальному окреслити як однорідні в ділянці боротьби за самобутність української культури та розбіжні в розумінні здійснення суверенності нації. Негативним моментом є виникнення федеративних тенденцій у становищі Української Гельсінської Спілки, можливо сугерованих Закордонним Представництвом УГС, яке намагається придбати американські фінансові засоби. Позитивним явищем є активізація ширших верств народу, літературних діячів та інтелігенції, студентів і катаномбних Церков у відстоюванні прав українського народу. Ця активізація слідна постанням численних неофіційних груп, клубів і товариств, появою різних позацензурних видань і журналів, багатолюдними маніфестаціями і демонстраціями в містах тощо. Тенденції в напрямі усамотійнення проте глибше заманіфестовані в балтійських і кавказьких народах, ніж в Україні, бо там вони поставлені як найвища вимога національного інтересу.

На тлі сил, що органічно й самочинно виникають у житті українського народу на ґрунті національно-визвольних процесів, що нуртують у народі унапрямуючою силою є український націоналізм і його організований вияв - ОУН. Структура, форми і методи дії ОУН в Україні, в умовах переслідування окупантським режимом, є інші як у діаспорі й пристосовані для ідейного та політичного наснажування визвольних процесів.

У фронті національної активізації в Україні під сучасну пору проявляються такі формації:

- 1/ Правозахисний рух - легалістичний, що його репрезентує Українська Гельсінська Спілка, у проводі з Левком Лук'яненком, як федеративне об'єднання правозахисних груп і товариств, наголошує такі основні постулати:
 - а/ захист національних, людських і культурних прав українського народу в аспекті свободи нації;
 - б/ відновлення української державності в орбіті Советського Союзу, при конфедеративній системі незалежних держав;
 - в/ опозиція до комуністичної влади, з метою активізації демократичних процесів у суспільстві, при підтримці конструктивних ідей влади, що торкається перебудови імперського суспільства.

- 2/ Правозахисний рух релігійного напрямку, оформлений в Українському Християнсько-Демократичному Фронті на чолі з Василем Січком, голосить такі програмові принципи:
- а/ релігійно-духовне, національне і культурне відродження українського народу;
 - б/ перебудова у сфері економіки, від плянової до ринкової, ліквідація колгоспів і радгоспів, державна, кооперативна і приватна власність у промисловості і сільському господарстві;
 - в/ встановлення демократії, правової реформи і прав людини, в рамках закону;
 - г/ реформи в системі соціального захисту людей;
 - ґ/ розв'язка економічних проблем в Україні;
 - д/ встановлення суверенності України.

Окреме місце і ролю мають українські Церкви, які змагають до волі релігії і легальної дії, у відокремленні від російської православної церкви.

3/ Національно-державницький рух -

- а/ Українська Демократична Спілка з керівником Леонідом Мілявським, в характері опозиційної політичної формації;
- б/ Українська Народна-Демократична Ліга під головуванням Євгена Чернишова;
- в/ Українська Національна Партія під керівництвом Богдана Когута та Григорія Приходька.

Всі три групи змагають за суверенну українську державу явиними й легальними методами. До цієї групи враховуємо теж згадану групу Василя Січка /УХДФ/.

4/ Культурницький рух просоветського легального напрямку:

- а/ Товариство української мови ім. Т.Шевченка під керівництвом Дмитра Павличка з метою надати українській мові статус "державної мови";
- б/ Товариство навчання української мови ім. Василя Стуса;
- в/ Товариство "Меморіал" для розслідування злочинів сталінської доби під головуванням академіка Ігора Юхновського;
- г/ Український Культурологічний Клуб під керівництвом Сергія Набоки;
- ґ/ Товариство "Лева" наголошує культурну, мистецьку діяльність, є під керівництвом Левка Захарчишина;
- д/ Українська асоціація незалежної творчої інтелігенції та творчої спільноти, з такими відомими діячами як Євген Сверстюк, Михайло Осадчий, Ірина й Ігор Калинці.

Культурницький рух змагає до виведення української культури з духової кризи та ідеологічного суслівсько-маланчуківського визиску засобами позацензурних і самвидавних органів. Такими незалежними органами в Україні є: альманах "Євшан-зілля", редактори Ірина та Ігор Калинці, "Кафедра" під редакцією Михайла Осадчого, "Український час" під редакцією Григорія Приходька, "Карби гір" під редакцією Дмитра Гринькова, "Сніп" під ред. Валерія Бондара і ін.

5/ Студентський і молодечий рух проявляється в творенні "Громад" по університетах, об'єднання різних студентських груп у Українській Студентській Спілці, Спілки Української Молоді /Харків/, Спілки Української Молоді Буковини /Чернівці/, Спілки Незалежної Української Молоді по різних містах, Пласту та менших груп.

6/ Націоналістично-підпільний рух, унапрямуваний ідейно й політично членами ОУН, ставить на першому місці боротьбу за УССД, але й підтримує боротьбу за релігійну, культурну, господарську самобутність української нації.

7. Народний рух України за перебудову, що його формують режимні члени

СПУ і депутати Верховного Совету СРСР, під керівництвом Івана Драча, змагає за автономію УССР межах зреформованої федерації СРСР. Програма НРУ відмінна від програм народних рухів Прибалтики й кавказьких націй тим, що тамті в осередку своїх змагань ставлять відбудову національних держав, а програма НРУ обмежується мінімальними вимогами згідно з програмою Горбачова для перебудованого СРСР.

Треба ствердити, що в Україні проходять глибші процеси національного пробудження, в які включаються все ширші верстви народу. Ті процеси набирають політичної суті у ставленні проблеми суверенності нації у власній державі. Федеративні тенденції, що проявляються в програмах окремих рухів, комплікують кристалізацію національно-визвольної мети і можуть спричинити більші розходження у визвольному русі, що використовуватиме ворог. У цьому питанні українська спільнота у вільному світі зайняла виразне становище на П'ятому конгресі СКВУ:

"СКВУ рішуче відкидає концепції зреформованої советсько-російської імперії, включно з конфедерацією, чи іншого типу автономією і псевдо-демократичним ладом, як обманливі і шкідливі ідеї для самобутнього існування української нації."

У нашій поставі до окремих суспільно-політичних груп в Україні треба входити в дискусію з їхніми тезами, спрямовуючи їх у національному самостійницькому напрямі.

У січні 1988 р. Надія Світлична, працівник ЗП УГГ, проголосила заяву про відновлення діяльності ЗП УГГ під керівництвом прибулого з України Миколи Руденка. Після оформлення в Україні Української Гельсінської Спілки, ЗП УГГ прийняло назву Закордонне Представництво УГС у складі: Леонід Плющ, Микола Руденко, Надія Світлична, Петро Рубан і М. Мовчан. У початкових заявах ЗП УГС можна було завважити хитання між наголосом на правозахисну оборону прав людини і оборону національних прав України Микола Руденко, під деяким впливом Надії Світличної, яка працює в "Радіо Свобода", почав друкувати статті, в яких з ленських позицій засуджував український "крикливий націоналізм", пропагував "об'єктивну реальність" як "найвищий авторитет і синонім Правди", закликав до співдії з російськими "єдино-неділімськими" колами тощо. Не погоджуючись із діяльністю і поглядами М.Руденка, Петро Рубан поступив правильно, що зрезигнував із членства в ЗП УГС.

З групою ЗП УГС нам неможливо нав'язати співпрацю, бо вона виступає проти націоналізму, а тому знаходить спільну мову з тими, які готові погодитися з програмою УГС. Тому М. Руденко знайшов спільну мову з М. Плав'юком, вмістивши у журналі ОДВУ "Самостійна Україна" статтю п.з. "Політичне становище України" під псевдонімом Микола Брат. Із свого боку, М. Плав'юк помістив у щоденнику "Свобода", чч 23-26 за 1989 рік, статтю п.з. "За правильну оцінку опозиційних рухів в Україні", з підтримкою позицій М. Руденка, незважаючи на федеративні цілі програми УГС

Невипадковим став факт поширення серед членів Конгресу ЗСА в січні 1989 р. інформаційним бюро УНСоюзу у Вашингтоні Третього Універсалу, з наголосом на автономію і федерацію України з Росією, тоді коли УККА відзначав у Конгресі ЗСА річницю державної незалежності України, а президент Буш у своїй проклямації з нагоди 22 січня підкреслив значення IV-го Універсалу для України. Таку шкідливу акцію УНС пояснював в англomовному тижневику УНС керівник бюро Е.Іванців провокаційним твердженням мовляв, треба говорити насамперед про демократію, а не тільки про прагнення до незалежності. Іншими словами, не час говорити сьогодні про державну незалежність України; треба говорити про демократизацію режиму в СРСР. Діяльність ЗП УГС треба опрокидати, бо вона може мати вплив і на українські пристосувальні елменти, які оцінюють ситуацію в Україні з реалітетних прагматичних позицій "брати те, що в советській дійсності

можливе", але й на американські кола, які визнають інтегральність совєтсько-російської імперії, і які в цьому пляні можуть використовувати ЗП УГС.

У формуванні всеукраїнської постави до громадських проблем, оцінки ситуації та підтримки процесів національного становлення в Україні своє місце займає Світовий Конгрес Вільних Українців, як координаційна надбудова українського громадського життя у вільному світі. Тому то Світовий Український Визвольний Фронт був співосновником СКВУ і бере активну участь у його діяльності. На конгресах СКВУ, представники СУВФ активно співдіяли у їх підготовці та в узмістовленні їх програми. Головну доповідь на V-ому Конгресі про положення в Україні виголосив представник КОУГЦУ, мгр. Омелян Коваль з Бельгії, і тези тієї доповіді були віддзеркалені в резолюціях Конгресу, які теж співзвучні в основних питаннях державної незалежності України, культобміну, оцінки сучасного стану тощо з принциповими позиціями ОУН. Незважаючи на устійнення програмовою комісією V-го Конгресу СКВУ принципу запрошення представників усіх українських політичних формацій і державних центрів в характері гостей Конгресу, мельниківці це домовлення зломали напередодні конгресу і не погодились на запрошення до почесної президії конгресу голів УДП і АБН, що викликало конфронтацію з ними з нашого боку.

У світлі подій, що проходять в Україні, відчутним в українській діаспорі є брак сконсолідованого фронту українських політичних сил та неспроможність оформити всеукраїнський політичний центр. Політичні партії зі своїми віджилими програмами намагаються зберігати свої позиції в структурному укладі Української Національної Ради і Державного Центру УНР. Тому мельниківці й УРДП знайшли спільну мову з УНР і М. Плав'юк став "президентом" УНР. Нашого проєкту про створення Всеукраїнського Державного Центру не прийняли ні одні ні другі. Наш проєкт був озмислений в аспекті революційно-визвольної боротьби в Україні, а не допасований до проблематики еміграційного політичного життя. Ми завжди й безкомпромісово на першому місці ставимо принцип державної незалежності нації, категорично відкидаючи всякі опортуністичні тенденції, що тепер видні в колах УНР і УНРади.

До справи т. зв. культобміну з висланниками совєтського окупаційного режиму, ОУН завжди підкреслює, що ми розмежовуємо зв'язки з українським народом, його культурними діячами та самостійницькими колами з одного боку, та різними представниками АН УССР, СПУ, КПУ тощо з другого боку. Наше становище незмінне: відкидаємо діалог з речниками СССР-УССР чи то консервативного напрямку чи перебудовного-реформістського. Всі ОУВФ мають придержуватися незмінно резолюцій П'ятого Конгресу СКВУ в справі "культобміну":

"СКВУ розмежовує зв'язки з українським народом від т. зв. культобміну, що його намагаються вести офіційні представники окупованої України з діячами культури й науки в діаспорі на основі наступних тез, які конгрес відкидає.

а/що УССР є українською державою, а комуністичний уряд УССР є урядом українського народу, а Україна залишається навічно в межах СССР;

б/ що біля 400 000 кв² української етнографічної території поза межами УССР залишаються в межах РСФСР і сателітних країн;

в/ що походження українського народу є спільне з московським і білоруським народами з давньоруської народності Київської імперії;

г/ що згідно щ московською теорією, українська нація появилася щойно в XVI ст.;

г/ що Переяславську угоду Богдана Хмельницького з Москвою уважає з'єднанням двох націй - української і російської - в одну єдину нероздільну державу;

л/ що гетьмана Івана Мазепу визнають зрадником українського народу,

бо перекреслив Переяславську Угоду;

є/ що Тараса Шевченка вважають пропагатором братерства і єднання українського і московського народів у ССРСР;

є/ що визвольну боротьбу українського народу вважають "агентурною" і ніколи народною, чи національною, або демократичною. Постійно відмовляють українському народові право на власний і незалежний шлях культурного і державного життя.

Такий культобмін П'ятий СКВУ засуджує."

Становище СКВУ щодо "культобміну" зобов'язує всіх українців у вільному світі, незважаючи на реалітетних прихильників "культобміну" вносити в цій справі розходження у громаді.

В оцінці надбань і недотач у діяльності ОУВФ треба ствердити, що внаслідок пройденого часу та недостатньої координації дій, проявляються тенденції формалізму й організаційної окремішності, що викликає внутрішнє відчуження, а то й протиставність у дії. Вказати б хоча на відосередню дію голови Союзу Українських Політв'язнів, який був осуджений Проводом ОУН за шкідливу діяльність.

Абсолютно більше уваги, у скоординованій дії, треба присвятити розбудові Товариства Української Молоді ім. М. Міхновського, як організації, з якої поповнюватимуться свіжі інтелектуальні й професійні кадри для ОУН.

У протизагу революційним і самостійницьким принципам визвольної політики ОУН, українські реалітетники висувують пристосувальні концепції, мовляв, "є нагода здобути для українського народу деякі вольності еволюційним і мирним шляхом, в системі ССРСР і за згодою Горбачова, і тому доцільно нав'язувати культ-обмінні, наукові й економічні зв'язки з окупаційним режимом в Україні, щоб скріплювати український потенціал, культурне життя, економічний ріст тощо.

Такий прагматичний підхід лише зв'язує Україну послідовно з структурою моветсько-московської імперії, хаотизує, розкладає і релятивізує самостійницький націоналістичний фронт, залишає долю України в руках Мрски і її українських вислужників - яничарів. Внаслідок фальшивих рішень нав'язуються еміграцією зв'язки і співпраця з режимними діячами і торговельні зв'язки з УССР, науковців з вислужниками з АН УССР тощо. Чим більше еміграція нав'язує співпрацю з режимними формаціями, тим сильніший є наступ окупанта на самостійницько-націоналістичний табір і тим тяжке мобілізувати нарід довкола безкомпромісової боротьби за УССД.

Тому найпершим завданням ОУН на внутрішньо-українському відтинку є висування чистих державницько-самостійницьких семафорів і вказування шляху - Української Національної Революції - що заведе нас до мети, не залежно від того, чи в даний момент наші семафори і шлях можуть комусь видаватися непопулярними чи неактуальними.

Лист до Редакції

В організаційно-кадрових справах

Уважно слідкуючи за подіями в Україні, знаємо, що там появляється багато листівок, брошурок і інших видань, які не є контрольовані окупаційним режимом. Режим називає потворені об'єднання неформальними. Читаємо різні крайові матеріали. На основі таких даних треба ствердити, що частина нашого членства міняє давновироблений свій погляд на справи, що є великою помилкою. Не є виною брак з нашого погляду аналітичних матеріалів, хоч в громаді абсолютно за мало є виступів наших людей з доповідями на актуальні теми, роз'яснюючі оцінку подій з правильних позицій

Терени постійно зайняті організуванням поїздок для приїжджих, а занедають організувати тури власних чільних ідеологічно-політичних діячів з доповідями про аналіз ситуації та наша завдання. На еміграції витворилося безкритичне захоплення всім, що діється в Україні. Це вказує на брак критичного сприймання подій та брак придержування себе певних визначених семафорів. Створилася така моральна атмосфера, що вистарчить побачити на екрані телевізії синьо-жовті прапори, а люди вже готові сипати грішми на Драчів, Павличків, Братунію та різних вислужників Москви, забуваючи про тих, які підносять червоно-чорні прапори, вшановують могили ОУН-УПА, відзначають у своїх програмах переважність традицій Акту 30 червня 1941 року, остерігають, що коляборація в межах УРСР не приведе до відновлення Української Держави, а лише висуюючи безпосередню ціль-боротьбу за УССД всі доступними засобами.

Сьогодні люди сиплять грішми на будь-якого демагога, висланого Горбачовим, який вміє виголосити "серце-щипательні" промови, а люди, які ведуть довгими роками кропітливу, ризиковну, жертвенну працю за державницько-самостійницькі цілі, за які терпіли десятки років в неволі, оминаються чи відсуваються еміграційними "патріотами", на яких думку мода на тих, які розпинаються за "перестройку". Через поширення таких дезорієнтуючих впливів, ми замало змобілізовані до сконцентрованої дії на головному фронті - політичному, міжнародному, ідеологічному, що довгі десятиліття знаменувало ОУН як тих, які перед народом ставили чітні семафори й сасі найперше йшли їх шляхом. Ми стаємо пасивними глядачами, але му мусимо бути мобілізуючим чинником і унапряблюючою силою. Нераз довідуємося з преси про злочинні убійства наших активістів в Україні, але чи на котромусь Терені влаштовуються при таких нагодах протестні демонстрації? Метушнею за сенсаціями, ми загублюємо динаміку організації. Нехай шановні Подруги й Друзі з різних Теренів висловляться до цих думок. З дружнім привітом. Слава Україні! С. Степанівський

Зміст "БЮЛЕТЕНЯ ПРОВоду", ч. 32:

С. Орлик, "На сучасному етапі боротьби за УССД".....	1.
К. Подільський, "Головні завдання ОУН!".....	5.
В. Калинович, "До чого змагає НРУ за перебудову?".....	7.
С. Побіда, "На міжнародному відтинку".....	9.
"Ідеологічно-політичні думки молодих націоналістів в Україні"...	11.
Бакун, "На науковому фронті".....	14.
Асоціація діячів української культури	18.
М. Сулятич, "Пам'ятаймо і пімстім жертви комуно-російських злочинців	19.
М. Недоля, "Думки до аналізу ситуації в Україні"...	24.
Всеволод-Гонта, "До положення на суспільно-політичному відтинку"	27.
Лист до Редакції: "В організаційно-кадрових справах"...	31.
Зміст	32.

"На думку членів Української Національної Партії, постать Степана Бандери в Пантеоні борців за волю українського народу, середини 20-го століття, займе одне із почесніших місць. Рух ОУН-УПА, очолюваний Степаном Бандерою, єдиний на Україні, який повстав проти злочинної діяльності Сталіна та його злочинної системи. Це були єдині люди, які не здалися добровільно до рук НКВД і не пішли добровільно угнювати Сибір. Саме таке ставлення УНП до постаті Степана Бандери - Голови Проводу ОУН, стало причиною і спонукою до критики Програми УНП, головою НРУ Драчем та розповсюдженням мерзенних пліток на американському континенті іншим провідником НРУ - Брюховецьким."
